

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS
PALKKASELVITYKSET 2024

TYÖNANTAJASELVITYS
PALKKAKYSELY JÄSENILLE

RAPORTTI MAALISKUU 2025

FOCUS MASTER OY / YRJÖ LAUHA

1. AINEISTON KUVAUS	8
2. TYÖNANTAJASELVITYS.....	9
2.1. Full professorit.....	9
2.1.1. Professorien lukumäärät	9
2.1.2. Määräaikaisten professorien osuus yliopistoittain	12
2.1.3. Kokonaispalkka syyskuussa 2024 ja palkkojen muutos	13
2.1.4. Yliopistokohtaiset palkat.....	15
2.1.5. Kokonaispalkan muodostuminen ja esimiespalkkion kehittyminen	18
2.1.6. Vaati-tasot ja suoritusprosentit yliopistoittain	19
2.1.7. Professorien sijoittuminen vaati-tasolle ja suoritusprosentit.....	26
2.1.8. Naisten ja miesten välisten palkkaerojen tarkastelua yliopistoissa.....	27
2.1.9. Professorien palkkakehitys koko opetus- ja tutkimushenkilöstöön verrattuna	29
2.1.10. Ostovoima ja reaaliensio	30
2.1.11. Professorien palkat tutkimuslaitoksissa ja Maanpuolustuskorkeakoulussa.....	31
2.2. Professorin urapolulla olevat	32
2.2.1. Professorien urapolulla olevien lukumäärät	32
2.2.2. Kokonaispalkka syyskuussa 2024	33
2.2.3. Yliopistokohtaiset palkat.....	34
2.2.4. Kokonaispalkan muodostuminen.....	35
2.2.5. Vaati-tasot ja suoritusprosentit yliopistoittain	35
2.2.6. Urapolulla olevien ja full professorien vaati-tasot ja suoritusprosentit	39
2.2.7. Naisten ja miesten osuudet ja palkkaero.....	40
3. PALKKAKYSELY JÄSENILLE	42
3.1. Vastaajaprofiili.....	42
3.2. Palkka syyskuussa 2024.....	45
3.3. Vastaajaryhmien välisiä vertailuja	48
3.4. Muut korvaukset ja palkkiot.....	51
3.5. Palkkojen muutos yliopistoittain	52
3.6. Naisten ja miesten välinen palkkaero	53
3.7. Professorien sivutulot.....	56

Professoriliitto on tehnyt vuosittaisen palkkaselvityksen professorikunnan palkoista. Aineistoina on työnantajan toimittamat tilastot yliopistojen full professoreiden, associate professoreiden ja assistant professoreiden sekä Maanpuolustuskorkeakoulun professoreiden syyskuun 2024 palkoista. Aineisto sisältää myös tutkimuslaitosten toimittamat tilastotiedot professoreiden, tutkimusprofessoreiden, professorin urapolulla olevien ja tutkimusjohtajien palkoista. Lisäksi työssä oleville liiton jäsenille tehtiin palkkakysely syyskuussa 2024 Focus Master Oy:n toimitusjohtaja Yrjö Lauhan toimesta.

Kokoaikaisten professoreiden (full) lukumäärä on 2036

Kokoaikaisten professoreiden (full) lukumäärä kasvoi hiukan vuoden aikana lukumäärän ollessa viime vuonna 2036. Marraskuusta 2009 syyskuuhun 2024 kokoaikaisten professoreiden lukumäärä on vähentynyt 362 professorilla (15,1 %). Määräaikaisten professoreiden osuus laski vuoden aikana 5 %:sta 3 %:iin.

Professorin urapolulla on 946 henkilöä

Syyskuussa 2024 professorin urapolulla oli yliopistoissa 604 associate professoria ja 342 assistant professoria eli yhteensä 946 henkilöä. Valtaosa heistä oli kokoaikaisessa työsuhteessa. Suurin osa associate professoreista on vaati-tasolla 7. Assistant professorit sijoittuvat vaati-tasolle 5–7. Associate professoreiden kokonaispalkka oli 6.376 euroa ja assistant professoreiden 5.442 euroa syyskuussa 2024. Assistant professoreiden palkkakehitys (1,8 % mediaani) ja associate professoreiden (1,6 % mediaani) oli lähes yleiskorotuksen tasoa. Aalto-yliopistossa on käytössä paikallinen palkkausjärjestelmäsopimus, ja Aalto-yliopistossa työskentelevien niin associate kuin assistant professoreiden palkkatasot poikkeavat muista yliopistoista selvästi edukseen.

Professoreiden (full) palkkakehitys on eriytynyt

Yliopistojen yleisen työehtosopimuksen perusteella kaikkien palkkoja korotettiin 1.3.2024 2,0 %:n yleiskorotuksella. Tarkastelujaksolla ei ollut työehtosopimuksen mukaista paikallista erää. Professoreiden kokonaispalkka oli työnantajaselvityksen mukaan syyskuussa 2024 vakinaisilla professoreilla (full) 7.937 euroa ja määräaikailla 7.434 euroa.

Työnantajaselvityksen mukaan yliopistojen kaikkien professoreiden kokonaispalkka nousi keskimäärin 2,1 % (mediaani 2,0 %) syyskuusta 2023 syyskuuhun 2024. Professoreiden keskimääräinen yliopisto-kohtainen palkkakehitys oli 0,9 % – 3,3 %. Professoreiden (full) palkkakehitys on eriytynyt 20 vuoden aikana. Aalto-yliopisto, LUT-yliopisto ja Svenska handelshögskolan ovat selkeä kolmen kärki.

Huolestuttavaa on, että professorien palkkakehitys on ollut vuodesta 2014 lähtien keskimäärin heikkoa verrattuna koko opetus- ja tutkimushenkilöstöön.

Maanpuolustuskorkeakoulussa työskentelevien professoreiden keskipalkka oli 6.919 euroa. Tutkimuslaitoksissa työskentelevien professoreiden palkka oli keskimäärin 7.549 euroa, ja se nousi 2,9 % edel-

liseen vuoteen verrattuna. Valtion virka- ja työehtosopimuksen perusteella kaikkien palkkoja korotettiin 1.3.2024 2,0 %:n yleiskorotuksella. Tutkimuslaitosten osalta selvityksessä on vuosittain osittain eri tutkimuslaitoksia ja havaintojen määrä poikkeaa eri vuosina.

Tasa-arvotarkastelua

Naisten osuus yliopistojen full professoreista oli 35,1 % syyskuussa 2024. Professoriliiton tekemän professoreiden rekrytointiselvityksen (2020) mukaan professorin urapolulle hakeutuu ja valitaan miehiä naisia enemmän. Palkkaselvityksen mukaan assistant professoreista 35,1 % ja associate professoreista jo 42,4 % oli naisia. Naisten osuus (full professorit) kasvaa hitaasti. Sekä vakinaisten että määräaikaisten naisprofessoreiden (full) vaati-keskiarvot ja henki%-keskiarvot ovat matalampia kuin miesprofessoreiden. Palkkaero miesprofessoreiden hyväksi oli 400 euroa syyskuussa 2024. Naisprofessorin euro on työnantajaselvityksen mukaan 95 senttiä. Myös professorin urapolulla olevat naispuoliset niin assistant kuin associate professorit ansaitsevat jonkin verran miehiä vähemmän.

Professoriliitto kiittää jäsenkyselyyn vastanneita jäseniä. Samoin kiitämme toimitusjohtaja Yrjö Lauhaa, yliopistotyönantajaa ja tiedot antaneita tutkimuslaitoksia sekä Maanpuolustuskorkeakoulua hyvästä yhteistyöstä.

Tarja Niemelä
toiminnanjohtaja
21.3.2025

INTRODUCTION

The Finnish Union of University Professors has conducted its annual salary survey concerning salaries of the professoriate. The material is comprised of the statistics provided by employers on the salaries paid in September 2024 to full professors, associate professors, and assistant professors at universities as well as to professors at the National Defence University. The material includes also statistics provided by research institutes concerning the salaries of professors, research professors, those on the tenure track and research directors. In addition, among those Union members who were in working life in September 2024, a questionnaire survey was carried out by Yrjö Lauha, Managing Director, Focus Master Oy.

The number of full-time (full) professors was 2,036

The number of full-time (full) professors increased slightly over the year and totalled 2,036 in 2024. From November 2009 to September 2024, the number of full-time professors decreased by 362 (15.1%). The proportion of fixed-term professors declined from 5% to 3% during the year.

A total of 946 persons in tenure track positions

In September 2024, there were 604 associate professors and 342 assistant professors (altogether 946 persons) on the tenure track for professors. The majority of them were in full-time employment relationships. Most associate professors are on job requirement level ('vaati') 7. Assistant professors are on 'vaati' levels 5–7. In September 2024, associate professors' full salary was 6,376 euro and assistant professors' 5,442 euro. The salary development of assistant professors (median 1.8%) and associate professors (median 1.6%) was almost at the level of general increase. Aalto University has a local salary system agreement, and the salary levels of both associate and assistant professors working at Aalto University are higher than those at other universities.

The salary development of (full) professors is differentiated

On the basis of the General Collective Agreement for Universities, all salaries were raised by a 2.0% general increase on 1 March 2024. During the review period, there was no local lot according to the collective agreement. According to the employer survey, a (full) professor's monthly salary in September 2024 was 7,937 euro on a permanent contract (full) and 7,434 euro on a fixed-term contract.

According to the employer survey, the total salary of all professors rose by an average of 2.1% (median 2.0%) from September 2023 to September 2024. The average salary development of professors was 0.9% – 3.3% depending on the university. The salary development of (full) professors has become differentiated over a period of 20 years. Aalto University, LUT University and Hanken School of Economics are clearly the top three.

Concern is raised by the fact that, since 2014, the salary development of professors has lagged behind compared to the entire teaching and research personnel.

The average salary for professors working at the National Defence University was 6,919 euro. The average monthly salary for professors working in a research institute was 7,549 euro, with an increase of 2.9% as compared to the previous year. On the basis of the Collective Agreement for State Civil Servants and Employees Under Contract, all salaries were raised by a 2.0% general increase on 1 March 2024. The research institutes included in the annual surveys may somewhat differ, as well as the number of observations, from one year to another.

Gender equality aspects

The proportion of female professors among all (full) university professors was 35.1% in September 2024. According to the professor recruitment report conducted by the Finnish Union of University Professors in 2020, more men than women apply for and are chosen to the tenure track career path for professors. The salary survey showed that 35.1% of assistant professors and already 42.4% of associate professors were female. The increase in the share of women (full professors) is slow. The salary elements based on job requirements ('vaati') and on personal achievement ('henki') are lower among female (full) professors, both on permanent and fixed-term contracts, than among male professors. In September 2024, the salary difference was 400 euro in favour of male professors. According to the employer survey, a female professor's euro is 95 cents. Also, female assistant and associate professors in tenure track positions earned slightly less than their male colleagues.

The Finnish Union of University Professors is grateful to all members who answered to the salary survey questionnaire. We also express our gratitude to Yrjö Lauha, Managing Director, and the universities as employer and research institutes with the National Defence University as providers of information for their excellent co-operation.

Tarja Niemelä
Executive Director
21 March 2025

INLEDNING

Professorsförbundet har gjort sin årliga löneutredning om professorskårens löner. Materialet som utredningen grundar sig på består av arbetsgivarens statistik om löner som betalats till universitetens full professorer, associate professorer och assistant professorer samt till Försvarshögskolans professorer i september 2024. Materialet innehåller också forskningsinstitutens statistik om löner som betalats till professorer, forskningsprofessorer, tenure track-professorer och forskningsdirektörer. I september 2024 gjordes dessutom en löneenkät bland förbundets arbetande medlemmar som genomfördes på uppdrag av Focus Master Oy:s verkställande direktör Yrjö Lauha.

Antalet heltidsprofessorer (full) uppgår till 2036

Antalet heltidsprofessorer (full) ökade något under året och uppgick i fjol till 2036. Från november 2009 till september 2024 har antalet heltidsprofessorer minskat med 362 professorer (15,1 %). Andelen visstidsanställda professorer minskade under året från fem procent till tre procent.

På karriärvägen för professorer (tenure track) befinner sig 946 personer

I september 2024 fanns 604 associate professorer och 342 assistant professorer på karriärvägen för professorer vid universiteten, dvs. sammanlagt 946 personer. Största delen av dem hade en heltidsanställning. De flesta associate professorer befinner sig på kravnivå 7. Assistant professorerna placerar sig på kravnivåerna 5–7. I september 2024 var totallönen för associate professorer 6 376 euro och för assistant professorer 5 442 euro. Löneutvecklingen för assistant professorer (1,8 % median) och associate professorer (1,6 % median) låg på nästan samma nivå som den allmänna förhöjningen. Aalto-universitetet har ett lokalt lönesystemsavtal och lönenivåerna för både associate och assistant professorer vid Aalto-universitetet är klart fördelaktigare än vid övriga universitet.

Professorernas (full) löneutveckling har differentierats

Enligt universitetens allmänna kollektivavtal höjdes allas löner med en allmän förhöjning på 2,0 procent den 1 mars 2024. Under granskningsperioden förekom ingen lokal pott i enlighet med kollektivavtalet. Enligt en arbetsgivarundersökning var professorernas totallön i september 2024 för ordinarie professorer (full) 7 937 euro och för visstidsanställda professorer 7 434 euro.

Enligt arbetsgivarundersökningens steg totallönen för alla universitetsprofessorer med i genomsnitt 2,1 procent (median 2,0 %) mellan september 2023 och september 2024. Professorernas genomsnittliga universitetsvisa löneutveckling var 0,9–3,3 procent. Professorernas (full) löneutveckling har differentierats under 20 års tid. Aalto-universitet, LUT-universitetet och Svenska handelshögskolan utgör en tydlig topp tre.

Det är oroväckande att professorerna, i jämförelse med den samlade undervisnings- och forskningspersonalen, haft en i genomsnitt svag löneutveckling sedan 2014.

Den genomsnittliga lönen för professorer som arbetar vid Försvarshögskolan var 6 919 euro. Lönen för

professorer som arbetar vid forskningsinstitut var i genomsnitt 7 549 euro, och den ökade med 2,9 procent jämfört med året innan. Enligt statens tjänste- och arbetskollektivavtal höjdes allas löner med en allmän förhöjning på 2,0 procent den 1 mars 2024. När det gäller forskningsinstitutet undersöks årligen delvis olika forskningsinstitut och antalet observationer är olika från år till år.

Jämställdhetsgranskning

Kvinnornas andel av universitetens full professorer var 35,1 procent i september 2024. Enligt den utredning om rekryteringen av professorer som Professorsförbundet låtit utföra (2020) söker och väljs fler män än kvinnor till karriärvägen för professorer. Enligt löneutredningen var 35,1 procent av assistant professorerna och hela 42,4 procent av associate professorerna kvinnor. Andelen kvinnor (full professorer) ökar långsamt. Genomsnittslönen för såväl ordinarie som visstidsanställda kvinnliga professorer (full) är lägre än för manliga professorer, både när det gäller den genomsnittliga kravnivåbaserade lönedelen och den personliga löneprocenten. Löneskillnaden till förmån för manliga professorer var 400 euro i september 2024. Enligt arbetsgivarutredningen motsvarar den kvinnliga professors euro 95 cent. Även på karriärvägen för professorer tjänade kvinnor något mindre än män både som assistant och associate professorer.

Professorsförbundet vill tacka de medlemmar som besvarat enkäten. Vi tackar även verkställande direktör Yrjö Lauha, universitetsarbetsgivaren och de forskningsinstitut som lämnat uppgifter samt Försvarshögskolan för ett gott samarbete.

Tarja Niemelä
verksamhetsledare
21.3.2025

1. AINEISTON KUVAUS

Työnantajaselvityksen aineisto sisältää seuraavat tiedot:

- Yliopistokohtaiset tiedot erikseen vakinaisten professorien ja määräaikaisten professorien (full) osalta.
- Yliopistokohtaiset tiedot professorin urapolulla olevista.
- Kuukausipalkat eriteltyinä YPJ:n mukaisen maksussa olevan palkan (sisältäen vaati-osan ja suoritusprosentin tai vaihtoehtoisesti takuupalkan), vaativuuslisän sekä näistä muodostuvan ns. säännöllisen työajan ansion osalta.
- Erittely akateemisen johtamisen palkkioista ja muista säännöllisesti maksettavista lisistä.
- Vaati-tasot ja suoritusprosentit yliopistokohtaisesti

Palkkatiedot kohdistuvat syyskuun 2024 palkkoihin. Tietolähteenä on Sivista ja EK, syyskuun palkkatilasto.

Aineisto käsittää yhteensä 2036 kokoaikaisen professorin (full) palkkatiedot. Tarkastelun ulkopuolelle on rajattu osa-aikaisten professorien (full) palkkatiedot.

Työnantajaselvityksen aineistoa on kerätty vuodesta 2003 lähtien.

Sivistan toimittama aineisto käsittää myös professorin urapolulla olevat associate ja assistant professorit. Aineisto sisältää yhteensä 892 koko-aikaista urapolulla olevaa. Urapolulla olevien palkkatietoja on kerätty vuodesta 2020 lähtien.

Työnantajaselvityksen yhteydessä lähestyttiin myös tutkimuslaitoksia. Tutkimuslaitosten professorikohtaiset palkkatiedot ovat käytettävissä 11 tutkimuslaitoksesta yhteensä 177 kokoaikaisen professorin tai tutkimusjohtajan osalta.

Professoriliiton jäsenten palkkakysely toteutettiin sähköpostikyselynä syyskuussa 2024. Kysely kohdistettiin työssä oleville liiton jäsenille. Kyselyyn vastasi 562 jäsentä ja vastausaktiivisuus oli 36 %.

Jäsenten palkkakyselyn vertailukohtana toimii aikaisemmat vuosien 2002–2023 palkkakyselyt.

2. TYÖNANTAJASELVITYS

2.1. Full professorit

2.1.1. Professorien lukumäärät

Taulukko 1: Professorien lukumäärä yliopistoittain

YLIOPISTO	kokoaikaisten professorien lukumäärä 2024	osa-aikaisten professorien lukumäärä 2024	kokoaikaisten lukumäärän muutos 2023–2024	kokoaikaisten lukumäärän muutos 2003–2024
Aalto-yliopisto	154	13	+10	-129
Helsingin yliopisto	479	66	+11	+9
Itä-Suomen yliopisto	227	66	-6	+14
Jyväskylän yliopisto	158	13	+4	+27
Lapin yliopisto	50	3	-3	0
LUT-yliopisto	80	8	+10	+8
Oulun yliopisto	196	26	+7	-34
Svenska handelshögskolan	28	5	0	+2
Taideyliopisto	54	7	0	+12
Tampereen yliopisto	233	34	+1	+25
Turun yliopisto	255	43	+2	-2
Vaasan yliopisto	38	5	-2	-12
Åbo Akademi	84	10	+5	-10
yhteensä	2036	299	+39	-221

Yliopistojen palveluksessa on 2036 kokoaikaisen professorin lisäksi 299 osa-aikaista professoria.

Jos osa-aikaisten professorien oletetaan työskentelevän 50 % täydestä työajasta, vastaa professorien työpanos yhteensä 2186 henkilötyövuotta.

Taulukko 2: Professorien lukumäärä vuosina 2003–2024

vuosi	kokoaikaisia	osa-aikaisia	yhteensä
2003	2257	211	2468
2004	2311	201	2512
2005	2318	192	2510
2006	2322	194	2516
2007	2336	205	2541
2008	2366	267	2633
2009	2398	289	2687
2010	2374	270	2644
2011	2358	309	2667
2012	2323	342	2665
2013	2267	387	2654
2014	2187	388	2575
2015	2104	379	2483
2016	2024	398	2422
2017	2002	336	2338
2018	1969	281	2250
2019	1899	299	2198
2020	1892	322	2214
2021	1931	313	2244
2022	1960	308	2268
2023	1997	307	2304
2024	2036	299	2335

Taulukko 3: Professorien lukumäärän muutos 2003–2024

vuosi	kokoaikaiset professorit, lukumäärän muutos vuosittain		kaikki professorit, lukumäärän muutos vuosittain	
2003–2004	+54	+2,4 %	+44	+1,8 %
2004–2005	+7	+0,3 %	-2	-0,1 %
2005–2006	+4	+0,2 %	+6	+0,2 %
2006–2007	+14	+0,6 %	+25	+1,0 %
2007–2008	+30	+1,3 %	+92	+3,6 %
2008–2009	+32	+1,4 %	+54	+2,0 %
2009–2010	-24	-1,0 %	-43	-1,6 %
2010–2011	-16	-0,7 %	+23	+0,9 %
2011–2012	-35	-1,5 %	-2	-0,1 %
2012–2013	-56	-2,4 %	-11	-0,4 %
2013–2014	-80	-3,5 %	-79	-3,0 %
2014–2015	-83	-3,8 %	-92	-3,6 %
2015–2016	-80	-3,9 %	-61	-2,5 %
2016–2017	-22	-1,1 %	-84	-3,5 %
2017–2018	-33	-1,6 %	-88	-3,8 %
2018–2019	-70	-3,6 %	-52	-2,3 %
2019–2020	-7	-0,3 %	+16	+0,7 %
2020–2021	+39	+2,1 %	+30	+1,4 %
2021–2022	+29	+1,5 %	+24	+1,1 %
2022–2023	+37	+1,9 %	+36	+1,6 %
2023–2024	+39	+1,8 %	+31	+1,3 %
yhteensä 2003–2024	-221	-9,8 %	-133	-5,4 %

2.1.2. Määräaikaisten professorien osuus yliopistoittain

Tarkasteluissa luvuissa 2.2–2.9 on aineisto rajattu kokoaikaisiin professoreihin.

Taulukko 4: Määräaikaisten professorien osuus yliopistoittain vuosina 2016–2024, järjestetty vuoden 2024 osuuden mukaan

yliopisto	määräaikaisten professorien osuus (%)							
	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Åbo Akademi	12	15	10	8	13	9	12	18
Vaasan yliopisto	8	3	9	10	13	14	16	10
Taideyliopisto	7	7	9	6	55	65	72	72
Oulun yliopisto	6	6	9	11	15	17	20	20
Svenska handelshögskolan	4	7	8	4	0	4	0	0
Lapin yliopisto	4	8	10	9	13	9	13	21
Helsingin yliopisto	4	4	6	7	8	9	11	13
Turun yliopisto	3	6	6	7	10	12	15	16
Itä-Suomen yliopisto	3	4	5	8	8	12	17	16
Jyväskylän yliopisto	2	2	2	4	4	6	10	8
Tampereen yliopisto	1	2	3	5	7	7	12	16
Aalto-yliopisto	1	2	5	9	13	15	14	16
LUT-yliopisto	1	1	0	3	9	7	12	20
kaikki yhteensä	3	5	6	7	10	12	15	17

2.1.3. Kokonaispalkka syyskuussa 2024 ja palkkojen muutos

Taulukko 5: Kaikki yliopistot, vakinaisten ja määräaikaisten professorien kokonaispalkka¹

Kokonaispalkka 2024	kaikki professorit	vakinaiset professorit	määräaikaiset professorit
keskiarvo	7920	7937	7434
desiili 1	6686	6686	6216
alakvartiili	7109	7156	6441
mediaani	7719	7764	6947
yläkvartiili	8537	8557	7715
desiili 9	9503	9469	9839

Taulukko 6: Kokonaispalkan muutos 2023–2024, kaikki professorit ^{2 3}

Vertailu edelliseen vuoteen	muutos 2023 - 2024	
keskiarvon muutos	+160 €	+2,1 %
mediaanin muutos	+151 €	+2,0 %

Taulukko 7: Kokonaispalkan muutos 2023–2024 työsuhteen mukaan

vertailu edelliseen vuoteen	vakinaiset		määräaikaiset	
keskiarvon muutos	+156 €	+2,0 %	+112 €	+1,5 %

1 Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta sekä akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta ja muista säännöllisesti maksettavista lisistä. Säännöllisen työajan ansioon luetaan vaati- ja henki-osat, vaativuuslisä ja suorituskorotus tai vaihtoehtoisesti takuupalkka.

Palkkaan ei lueta tuntiopetuspalkkioita, projektinjohtamispalkkioita eikä muita maksullisen palvelutoiminnan korvauksia, asiantuntijalausunnoista saatuja palkkioita eikä muita palkkioita, jotka eivät toistu säännöllisesti.

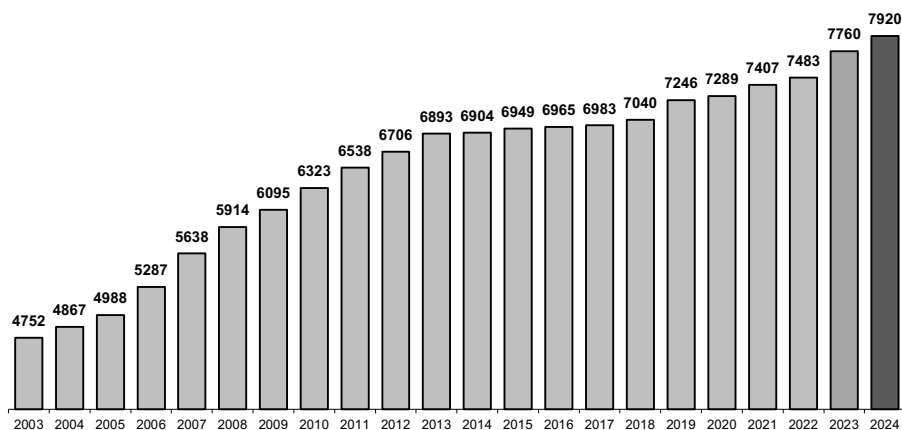
Professorin palkka saattaa vaihtoehtoisesti muodostua myös henkilökohtaisesti neuvotellusta YPJ-sopimuksen ylittävästä palkasta.

n=2036

2 Kokonaispalkan muutokseen vaikuttaa vakinaisten ja määräaikaisten professorien palkkakehityksen lisäksi vakinaisten ja määräaikaisten professorien keskinäisen suhteen muuttuminen. Esimerkiksi määräaikaisten professorien osuuden pieneminen nostaa koko aineiston keskipalkkaa, aineiston painottuessa paremmin palkattuihin vakinaisiin professoreihin.

n₂₀₂₄=2036 ja n₂₀₂₃=1997.

3 Kokonaispalkan muutosta tarkasteltaessa tulee huomioida myös työsuhteiden kierron aiheuttama epäjatkuvuus aineistossa. Vuoden 2024 aineistossa on mukana 128 professoria, jotka eivät olleet nykyisessä tehtävässään vuotta aikaisemmin. Sivistä raportoi omissa julkaisuissaan vuosittain myös identtisten professorien palkkakehityksen, joka tyypillisesti ylittää koko professorikunnan palkkakehityksen. Tämä johtunee osin siitä, että tehtäväkierron yhteydessä aloittavien professorien palkka on alempi kuin tehtävistä luopuvien palkka.

Kuva 1. Kaikkien kokoaikaisten professorien keskipalkka 2003–2024 ⁴

Taulukko 8: Keskipalkan muutos vuosittain vuodesta 2003

vuosi	keskipalkan muutos vuosittain	
2003–2004	+115 €	+2,4 %
2004–2005	+121 €	+2,5 %
2005–2006	+299 €	+6,0 %
2006–2007	+351 €	+6,6 %
2007–2008	+276 €	+4,9 %
2008–2009	+181 €	+3,1 %
2009–2010	+228 €	+3,7 %
2010–2011	+215 €	+3,4 %
2011–2012	+168 €	+2,6 %
2012–2013	+187 €	+2,8 %
2013–2014	+11 €	+0,2 %
2014–2015	+45 €	+0,7 %
2015–2016	+16 €	+0,2 %
2016–2017	+18 €	+0,3 %
2017–2018	+57 €	+0,8 %
2018–2019	+206 €	+2,9 %
2019–2020	+43 €	+0,6 %
2020–2021	+118 €	+1,6 %
2021–2022	+76 €	+1,0 %
2022–2023	+277 €	+3,7 %
2023–2024	+160 e	+2,1 %
yhteensä 2003–2024	+3168 €	+66,7 %

⁴ Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta ja akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta.

2.1.4. Yliopistokohtaiset palkat

Taulukko 9: Yliopistokohtaiset kokonaispalkat, keskiarvot ja mediaanit, aakkosjärjestyksessä ^{5 6}

	kaikki professorit		vakinaiset professorit		määräaikaiset professorit		erotus vakinaisten professorien hyväksi
YLIOPISTO	keskiarvo	mediaani	keskiarvo	mediaani	keskiarvo	mediaani	keskiarvojen erotus
Aalto-yliopisto	9280	9115	9299	9122			
Helsingin yliopisto	7848	7707	7843	7707	8006	6895	-163
Itä-Suomen yliopisto	7611	7354	7615	7354			
Jyväskylän yliopisto	7797	7543	7764	7543			
Lapin yliopisto	7518	7397	7565	7442			
LUT-yliopisto	8678	8774	8686	8808			
Oulun yliopisto	8003	7825	8031	7884	7533	7237	498
Svenska handelshögskolan	8502	8534	8521	9537			
Taideyliopisto	7186	7206	7232	7228			
Tampereen yliopisto	8018	7819	8030	7858			
Turun yliopisto	7538	7354	7569	7388	6433	6271	1137
Vaasan yliopisto	7665	7682	7700	7884			
Åbo Akademi	7510	7372	7585	7472	6957	6945	628
kaikki	7920	7719	7937	7764	7434	6947	504

Professoreita työskentelee myös tutkimuslaitosten palveluksessa.⁷ Tutkimuslaitosten palveluksessa työskentelevien professorien keskipalkka on 7549 euroa ja mediaanipalkka 7602 euroa.

⁵ Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta ja akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta, n=2036. Palkkatietoja ei ole julkaistu, jos osajoukon n<6.

⁶ Akatemiaprofessorit on työnantajan aineistossa käsitelty määräaikaisina professoreina ja sijoitettu aineistossa oman yliopistonsa professoreiksi. Akatemiaprofessoreilla on määräaikaisesta rahoituksesta poiketen kuitenkin tausta vakinaisena professorina. Akatemiaprofessoreita oli syyskuussa 2024 yhteensä 20, joista 12 Helsingin yliopistossa. Akatemiaprofessorit muodostavat merkittävän osan Helsingin yliopiston määräaikaisista professoreista, mikä vaikuttaa kohottavasti Helsingin yliopiston määräaikaisten professorien palkan keskiarvoon ja mediaaniin.

⁷ Tutkimuslaitoksista ovat mukana Ilmatieteen laitos, Luonnonvarakeskus, Maanmittauslaitos, Maanpuolustuskorkeakoulu, Ruokavirasto, Suomen ympäristökeskus, Terveystieteiden tutkimuskeskus, Työterveyslaitos, VATT ja VTT (yhteensä n=162). Tarkempi selvitys tutkimuslaitosten palkkauksesta on esitetty kappaleessa 2.1.11.

Taulukko 10: Yliopistot kaikkien professorien kokonaispalkan keskiarvon mukaisessa järjestyksessä ^{8 9}

YLIOPISTO	keskiarvo 2024	keskiarvo 2023	muutos 2023 > 2024		muutos 2003 > 2024	
Aalto-yliopisto	9280	9145	+135	+1,5 %	+4542	+95,9 %
LUT-yliopisto	8678	8601	+77	+0,9 %	+4170	+92,5 %
Svenska handelshögskolan	8502	8329	+173	+2,1 %	+3793	+80,5 %
Tampereen yliopisto	8018	7845	+173	+2,2 %	+3254	+68,3 %
Oulun yliopisto	8003	7800	+203	+2,6 %	+3064	+62,0 %
Helsingin yliopisto	7848	7750	+98	+1,3 %	+2981	+61,2 %
Jyväskylän yliopisto	7797	7670	+127	+1,7 %	+3046	+64,1 %
Vaasan yliopisto	7665	7420	+245	+3,3 %	+2839	+58,8 %
Itä-Suomen yliopisto	7611	7479	+132	+1,8 %	+3109	+69,1 %
Turun yliopisto	7538	7349	+189	+2,6 %	+3045	+67,8 %
Lapin yliopisto	7518	7271	+247	+3,4 %	+2799	+59,3 %
Åbo Akademi	7510	7295	+215	+2,9 %	+2695	+56,0 %
Taideyliopisto	7186	7067	+119	+1,7 %	+2657	+58,7 %
kaikki	7920	7760	+160	+2,1 %	+3168	+66,7 %

8 Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta ja akateemisen johtajan tehtävistä (esimerkiksi dekaani tai laitostohtaja) maksettavasta palkkiosta.

9 Fuusioyliopistojen vertailuluvut vuodelta 2003 on laskettu uudelleen alkuperäisestä aineistosta seuraavasti: Aalto yliopisto (vertailutiedot Helsingin kauppakorkeakoulu, Taideteollisen korkeakoulu ja Teknillinen korkeakoulu), Turun yliopisto (vertailutiedot Turun yliopisto ja Turun kauppakorkeakoulu), Taideyliopisto (vertailutiedot Sibelius-Akatemia, Kuvataideakatemia ja Teatterikorkeakoulu), Itä-Suomen yliopisto (vertailutiedot Joensuun yliopisto ja Kuopion yliopisto), Tampereen yliopisto (vertailutiedot Tampereen yliopisto ja Tampereen teknillinen yliopisto).

Taulukko 11: Yliopistot vakinaisten professorien kokonaispalkan keskiarvon mukaisessa järjestyksessä ¹⁰

YLIOPISTO	keskiarvo 2024
Aalto-yliopisto	9299
LUT-yliopisto	8686
Svenska handelshögskolan	8521
Oulun yliopisto	8031
Tampereen yliopisto	8030
Helsingin yliopisto	7843
Jyväskylän yliopisto	7764
Vaasan yliopisto	7700
Itä-Suomen yliopisto	7615
Åbo Akademi	7585
Turun yliopisto	7569
Lapin yliopisto	7565
Taideyliopisto	7232
kaikki	7937

¹⁰ Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta, akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta ja muista säännöllisesti maksettavista lisistä. n=2036

2.1.5. Kokonaispalkan muodostuminen ja esimiespalkkion kehittyminen

Taulukko 12: Vakinaisten professorien ja määräaikaisten professorien kokonaispalkan muodostuminen

keskiarvot palkkanimikkeittäin	kaikki professorit	vakinaiset professorit	määräaikaiset professorit
palkka (tehtäväkohtainen osa, henkilökohtainen osa, vaativuuslisä, suorituskorotus, takuuosa)	7729	7743	7334
akateemisen johtajan palkkio ¹¹	165	169	42
säännöllisesti maksettavat lisät (henkilökohtainen lisä, siirtymälisä, luontoisedut) ¹²	26	25	57
edellisistä koostuva kokonaispalkka	7920	7937	7434

Taulukko 13: Akateemisen johtajan palkkion kehittyminen vuosina 2005–2024 ¹³

ajankohta	palkkiota saavien osuus	keskimääräinen palkkio	arvio professoreille maksettavien palkkioiden summasta (euroa / kk)
2005	31 %	406	291.000
2006	30 %	431	300.000
2007	28 %	466	304.000
2008	25 %	495	292.000
2009	22 %	509	268.000
2010	19 %	637	292.000
2011	16 %	637	244.000
2012	23 %	633	332.541
2013	22 %	653	323.810
2014	21 %	701	319.805
2015	21 %	691	302.573
2016	22 %	671	302.756
2017	20 %	701	286.091
2018	20 %	746	290.259
2019	21 %	695	273.241
2020	22 %	698	275.617
2021	22 %	723	312.383
2022	23 %	710	312.898
2023	22 %	726	321.793
2024	23 %	724	334.526

¹¹ Keskiarvoa laskettaessa on otettu huomioon myös henkilöt, jotka eivät saa kyseistä palkkiota.

¹² Keskiarvoa laskettaessa on otettu huomioon myös henkilöt, jotka eivät saa kyseistä palkkiota.

¹³ Vuodesta 2012 lukien aineistossa mukana kaikki yliopistot ($n_{2024}=2036$).

Nimike vaihdellut tarkastelujakson aikana (hallintotehtäväpalkkio, akateemisen johtajan palkkio, esimiespalkkio).

2.1.6. Vaati-tasot ja suoritusprosentit yliopistoittain

Taulukko 14: Vaati-tasojen ja suoritusprosenttien keskiarvot yliopistoittain vuonna 2024 ja muutos vuoteen 2023, kaikki professorit, yliopistot aakkosjärjestyksessä ¹⁴

yliopisto	KAIKKI PROFESSORIT			
	Vaati-keskiarvo ja muutos		Suoritus-%keskiarvo ja muutos	
Aalto-yliopisto	-		-	
Helsingin yliopisto	8,79	0,00	32,07	-0,39
Itä-Suomen yliopisto	8,83	+0,02	27,48	-0,16
Jyväskylän yliopisto	8,76	-0,04	30,20	+0,07
Lapin yliopisto	8,68	+0,02	26,93	+0,22
LUT-yliopisto	9,00	-0,03	42,71	-0,46
Oulun yliopisto	8,88	+0,01	30,98	+0,06
Svenska handelshögskolan	9,39	+0,03	33,60	+0,18
Taideyliopisto	8,52	0,00	25,93	+0,51
Tampereen yliopisto	8,87	-0,01	33,16	+0,48
Turun yliopisto	8,88	+0,03	24,59	+0,28
Vaasan yliopisto	8,97	-0,03	27,81	+0,94
Åbo Akademi	8,81	+0,06	27,98	-1,06
kaikki yliopistot	8,84	+0,01	30,26	+0,06

14 Aineiston n=1882. Aalto-yliopisto ei ole mukana taulukossa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Taulukko 15: Vaati-tasot yliopistoittain vuosina 2014–2024, kaikki professorit, yliopistot aakkosjärjestyksessä ¹⁵

yliopisto	VAATI-KESKIARVO										
	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Helsingin yliopisto	8,79	8,79	8,82	8,84	8,85	8,88	8,90	8,83	8,81	8,80	8,76
Itä-Suomen yliopisto	8,83	8,81	8,76	8,79	8,80	8,81	8,82	8,85	8,75	8,74	8,63
Jyväskylän yliopisto	8,76	8,80	8,82	8,76	8,59	8,58	8,57	8,56	8,52	8,53	8,54
Lapin yliopisto	8,68	8,66	8,59	8,70	8,68	8,69	8,59	8,57	8,62	8,57	8,58
LUT-yliopisto	9,00	9,03	9,04	8,99	8,93	8,96	8,91	9,03	9,00	9,02	8,97
Oulun yliopisto	8,88	8,87	8,82	8,77	8,77	8,80	8,72	8,77	8,70	8,73	8,68
Svenska handelshögskolan	9,39	9,36	9,19	9,24	9,30	9,36	9,22	9,18	9,15	9,04	9,12
Taideyliopisto	8,52	8,52	8,52	8,54	8,57	8,55	8,51	8,57	8,64	8,56	8,60
Tampereen yliopisto	8,87	8,88	8,91	8,96	8,87	8,89	8,83	8,80	8,76	8,73	8,70
Turun yliopisto	8,88	8,85	8,86	8,92	8,92	8,92	8,87	8,78	8,78	8,80	8,74
Vaasan yliopisto	8,97	9,00	9,00	9,03	8,91	8,83	8,76	8,77	8,85	8,98	8,91
Åbo Akademi	8,81	8,75	8,71	8,75	8,81	8,81	8,72	8,72	8,63	8,65	8,75
kaikki yliopistot	8,84	8,83	8,83	8,84	8,82	8,83	8,80	8,78	8,74	8,75	8,71

Taulukko 16: Suoritusprosentit yliopistoittain vuosina 2014–2024, kaikki professorit, yliopistot aakkosjärjestyksessä

yliopisto	SUORITUSPROSENTTI										
	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Helsingin yliopisto	32,07	32,46	32,11	32,21	32,19	32,20	31,61	32,26	32,47	32,33	32,34
Itä-Suomen yliopisto	27,48	27,64	27,76	27,55	27,22	26,91	26,01	26,35	27,64	28,30	28,97
Jyväskylän yliopisto	30,20	30,13	30,22	30,44	31,94	31,92	31,01	31,68	32,06	32,06	31,91
Lapin yliopisto	26,93	26,71	26,79	26,50	26,61	26,78	26,33	27,14	27,16	27,14	27,07
LUT-yliopisto	42,71	43,17	43,67	43,64	44,14	44,37	41,91	40,81	40,85	41,73	40,52
Oulun yliopisto	30,98	30,92	30,98	30,89	30,86	30,94	29,92	29,97	30,12	30,23	30,56
Svenska handelshögskolan	33,60	33,42	32,60	32,03	31,57	31,86	31,20	32,49	31,87	31,74	33,30
Taideyliopisto	25,93	25,42	25,18	25,08	25,56	24,37	23,84	25,15	24,35	25,81	25,15
Tampereen yliopisto	33,16	32,68	31,50	31,59	29,26	29,51	28,57	28,73	28,48	28,70	28,27
Turun yliopisto	24,59	24,31	23,92	23,64	23,11	23,76	23,21	23,98	24,53	24,60	24,93
Vaasan yliopisto	27,81	26,87	26,87	28,11	27,21	28,27	26,55	27,48	26,01	26,76	27,83
Åbo Akademi	27,98	29,04	29,57	30,33	30,00	30,55	29,44	29,49	28,69	28,67	28,93
kaikki yliopistot	30,26	30,20	29,93	30,03	29,72	29,89	29,05	29,42	29,64	29,84	29,92

15 Aineiston n₂₀₂₄=1882, n₂₀₂₃=1826, n₂₀₂₂=1779, n₂₀₂₁=1750, n₂₀₂₀=1725, n₂₀₁₉=1710, n₂₀₁₈=1738, n₂₀₁₇=1743, n₂₀₁₆=1739, n₂₀₁₅=1810, n₂₀₁₄=1872. Aalto-yliopisto ei ole mukana taulukossa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Taulukko 17: Vaati-tasot ja suoritusprosentit yliopistoittain, eriteltynä vakinaisten ja määräaikaisten professorien osalta ¹⁶

yliopisto	VAKINAISET		MÄÄRÄAIKAISET	
	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo
Aalto-yliopisto	-	-	-	-
Helsingin yliopisto	8,80	32,32	8,36	21,64
Itä-Suomen yliopisto	8,84	27,52	-	-
Jyväskylän yliopisto	8,75	30,19	-	-
Lapin yliopisto	8,71	27,14	-	-
LUT-yliopisto	9,00	42,78	-	-
Oulun yliopisto	8,89	31,31	8,56	24,22
Svenska handelshögskolan	9,41	33,51	-	-
Tampereen yliopisto	8,52	26,69	-	-
Taideyliopisto	8,87	33,27	-	-
Turun yliopisto	8,90	24,75	8,29	18,72
Vaasan yliopisto	9,00	28,01	-	-
Åbo Akademi	8,86	28,23	8,40	26,10
kaikki yliopistot	8,85	30,47	8,49	23,39

Taulukko 18: Vaati-tasojen ja suoritusprosenttien muutos 2023–2024, eriteltynä vakinaisten ja määräaikaisten professorien osalta ¹⁷

	VAKINAISET		MÄÄRÄAIKAISET	
	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo
muutos 2023–2024	+0,00	-0,01	+0,10	-0,50

16 Aineiston n=1882. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja. Määräaikaisten professorien tietoja ei ole julkaistu, jos osajoukon n<6.

17 Aineiston n₂₀₂₄=1882 ja n₂₀₂₃=1826.

Taulukko 19: Professorien sijoittuminen vaati-tasolle yliopistoittain ¹⁸

yliopisto	VAATI-TASO			
	8	9	10	11
Aalto-yliopisto	-	-	-	-
Helsingin yliopisto	165	246	56	5
Itä-Suomen yliopisto	71	120	30	2
Jyväskylän yliopisto	56	84	14	2
Lapin yliopisto	26	15	8	1
LUT-yliopisto	21	40	17	2
Oulun yliopisto	53	114	23	3
Svenska handelshögskolan		17	11	
Taideyliopisto	28	24	2	
Tampereen yliopisto	71	121	39	1
Turun yliopisto	74	140	39	2
Vaasan yliopisto	7	25	6	
Åbo Akademi	25	51	7	1
kaikki yliopistot	597	997	252	19

Taulukko 20: Professorien sijoittuminen suorituskategorioihin yliopistoittain ¹⁹

yliopisto	SUORITUSKATEGORIA			
	I	II	III	IV
Aalto-yliopisto				
Helsingin yliopisto	14	195	236	27
Itä-Suomen yliopisto	17	146	58	2
Jyväskylän yliopisto	5	88	51	12
Lapin yliopisto		41	9	
LUT-yliopisto		9	19	52
Oulun yliopisto	2	92	89	10
Svenska handelshögskolan		9	16	3
Taideyliopisto	5	38	11	
Tampereen yliopisto	2	80	130	20
Turun yliopisto	45	174	34	2
Vaasan yliopisto	3	22	13	
Åbo Akademi	8	49	25	2
kaikki yliopistot	101	943	691	130

18 Aineiston n=1882. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

19 Aineiston n=1882. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

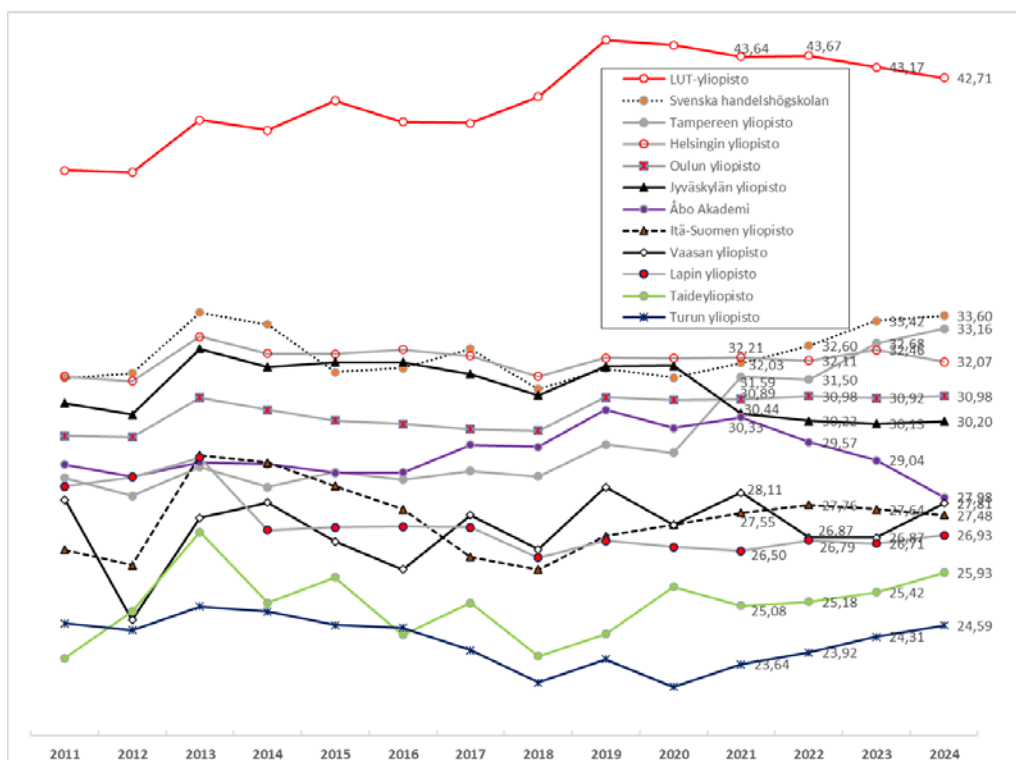
Suorituskategoria on uuden palkkausjärjestelmän (1.1.2019 alkaen) mukainen esitystapa, jossa kategoriat I-IV muodostuvat henkilökohtaisen suoriutumisen perusteella seuraavasti: kategoria I (vähintään 6 – korkeintaan 19 %), kategoria II (yli 19 – korkeintaan 31 %), kategoria III (yli 31 – korkeintaan 42 %) ja kategoria IV (yli 42 – korkeintaan 50 %).

Taulukko 21: Professorien sijoittuminen suoritustasoille yliopistoittain ²⁰

yliopisto	SUORITUSTASO						
	7,06– 13,10%	13,11– 19,10%	19,11– 25,15%	25,16– 31,20%	31,21– 37,25%	37,26– 43,30%	43,31– 50,00%
Aalto-yliopisto							
Helsingin yliopisto	1	13	63	134	165	79	17
Itä-Suomen yliopisto		19	84	66	43	9	2
Jyväskylän yliopisto		6	47	42	32	22	7
Lapin yliopisto			18	24	8		
LUT-yliopisto			2	8	10	11	49
Oulun yliopisto	1	1	40	58	64	22	7
Svenska handelshögskolan			5	4	11	5	3
Taideyliopisto	2	4	23	15	8	2	
Tampereen yliopisto		2	28	56	90	40	16
Turun yliopisto	6	41	101	75	28	4	
Vaasan yliopisto	1	2	12	11	9	3	
Åbo Akademi		9	20	29	19	7	
kaikki yliopistot	11	97	443	522	487	204	101

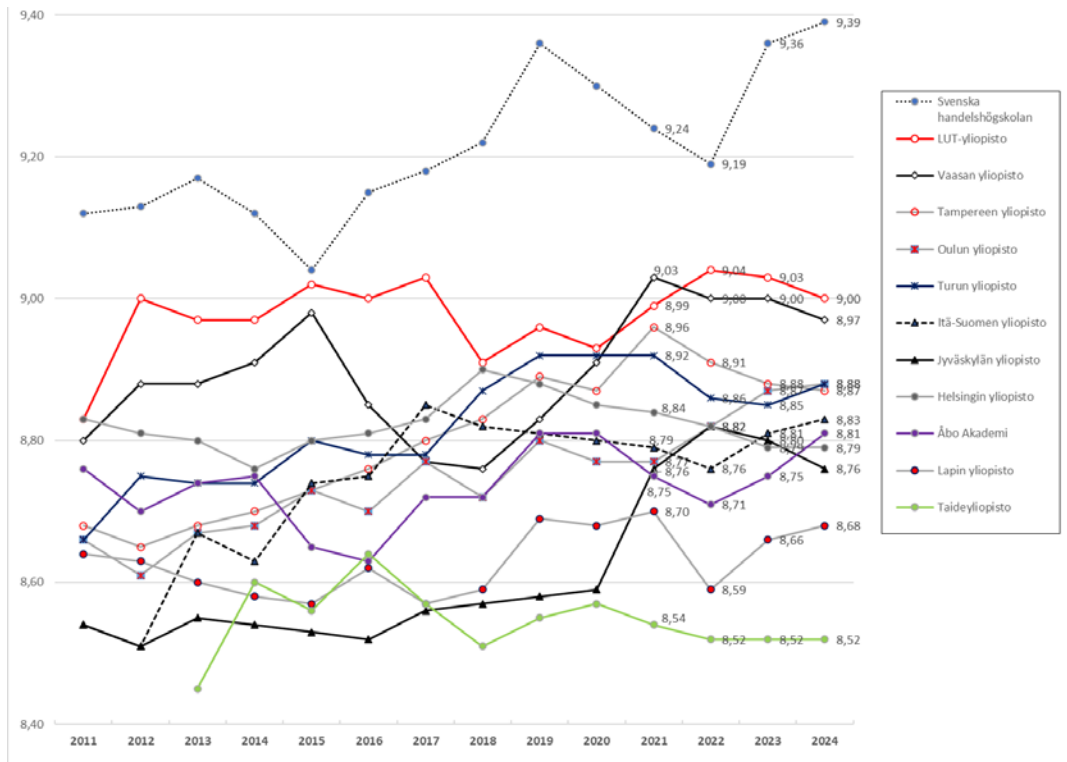
²⁰ Aineiston n=1882. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Suoritustaso on esitystapa, jossa 7 suoritustasoa vastaa aikaisemman palkkausjärjestelmän (31.12.2018 saakka) henki-tasoja 3–9 mahdollisine suoriutumiskorotuksineen. Suoritustasojen avulla voidaan suorituskategorioita tarkemmin seurata, miten professoreiden palkat kehittyvät henkilökohtaisen suoriutumisen osalta palkkausjärjestelmämuutoksen myötä.

Kuva 2. Suoritusprosenttien aikasarjat 2011–2024 yliopistoittain²¹

21 Aineiston $n_{2023}=1882$. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja. Aikasarjat muodostettu laskemalla suoritusprosentit takautuvasti aikaisemmista henki-tasoina ja -lisistä.

Kuva 3. Vaati-keskiarvojen aikasarjat 2011–2024 yliopistoittain²²

²² Aineiston $n_{2023}=1882$. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

2.1.7. Professorien sijoittuminen vaati-tasolle ja suoritusprosentit

Taulukko 22. Professorien sijoittuminen vaati-tasojen ja suorituskategorioiden mukaiseen matriisiin (kaikki professorit, n-luvut) ²³

	SUORITUSKATEGORIA				
	I	II	III	IV	yhteensä
VAATI 8	27	351	198	21	597
VAATI 9	65	487	373	72	997
VAATI 10	8	98	111	35	252
VAATI 11	1	7	9	2	19
yhteensä	101	943	691	130	1865

Taulukko 23. Professorien sijoittuminen vaati- ja suoritustasojen mukaiseen matriisiin (kaikki professorit, n-luvut) ²⁴

	SUORITUSTASO							
	7,06– 13,10%	13,11– 19,10%	19,11– 25,15%	25,16– 31,20%	31,21– 37,25%	37,26– 43,30%	43,31– 50,00%	yhteensä
VAATI 8	5	23	166	187	151	52	13	597
VAATI 9	3	67	235	268	256	113	55	997
VAATI 10	3	6	40	62	74	36	31	252
VAATI 11		1	2	5	6	3	2	19
yhteensä	11	97	443	522	487	204	101	1865

²³ Aineiston n=1882. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Suorituskategoria on uuden palkkausjärjestelmän (1.1.2019 alkaen) mukainen esitystapa, jossa kategoriat I-IV muodostuvat henkilökohtaisen suoriutumisen perusteella seuraavasti: kategoria I (vähintään 6 – korkeintaan 19 %), kategoria II (yli 19 – korkeintaan 31 %), kategoria III (yli 31 – korkeintaan 42 %) ja kategoria IV (yli 42 – korkeintaan 50 %).

²⁴ Aineiston n=1882. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Suoritustaso on esitystapa, jossa 7 suoritustasoa vastaa aikaisemman palkkausjärjestelmän (31.12.2018 saakka) henki-tasoja 3–9 mahdollisine suoriutumiskorotuksineen. Suoritustasojen avulla voidaan suorituskategorioita tarkemmin seurata, miten professoreiden palkat kehittyvät henkilökohtaisen suoriutumisen osalta palkkausjärjestelmämuutoksen myötä.

2.1.8. Naisten ja miesten välisten palkkaerojen tarkastelua yliopistoissa

Taulukko 24: Naisten ja miesten välinen palkkaero tarkastelussa yliopistoittain. Yliopistot järjestetty palkkaeron mukaan.²⁵

YLIOPISTO	miehet	naiset	erotus miesten (+) tai naisten (-) hyväksi 2023	naisten euro 2023	erotus miesten (+) tai naisten (-) hyväksi 2022
Vaasan yliopisto	7806	7040	767	0,902	177
Tampereen yliopisto	8175	7700	476	0,942	477
Oulun yliopisto	8155	7718	437	0,946	389
LUT-yliopisto	8756	8391	365	0,958	649
Svenska handelshögskolan	8598	8262	336	0,961	378
Turun yliopisto	7661	7363	298	0,961	308
Jyväskylän yliopisto	7873	7658	215	0,973	162
Helsingin yliopisto	7928	7716	213	0,973	217
Lapin yliopisto	7626	7476	150	0,980	25
Itä-Suomen yliopisto	7662	7528	134	0,983	138
Åbo Akademi	7527	7478	48	0,994	18
Taideyliopisto	7172	7202	-30	1,004	83
Aalto-yliopisto	9257	9424	-167	1,018	-62
yhteensä	8061	7661	400	0,950	398

Taulukko 25: Vaati-tasot ja suoritusprosentit sekä niiden muutos 2023–2024 sukupuolen mukaan, eriteltynä vakinaisten ja määräaikaisten professorien osalta²⁶

yliopisto	VAKINAISET		MÄÄRÄAIKAISET	
	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo
nainen	8,76	29,00	8,29	22,47
mies	8,90	31,33	8,64	24,07
kaikki professorit	8,85	30,47	8,49	23,39

25 Tarkastelussa kokonaispalkka.

Tarkastelu sisältää sekä vakinaiset että määräaikaiset professorit, n=2036.

Naisten euro koko aineistossa on 0,950. Vertailutieto vuodelta 2023 on 0,950.

26 Aineiston n=1882. Aalto-yliopisto ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

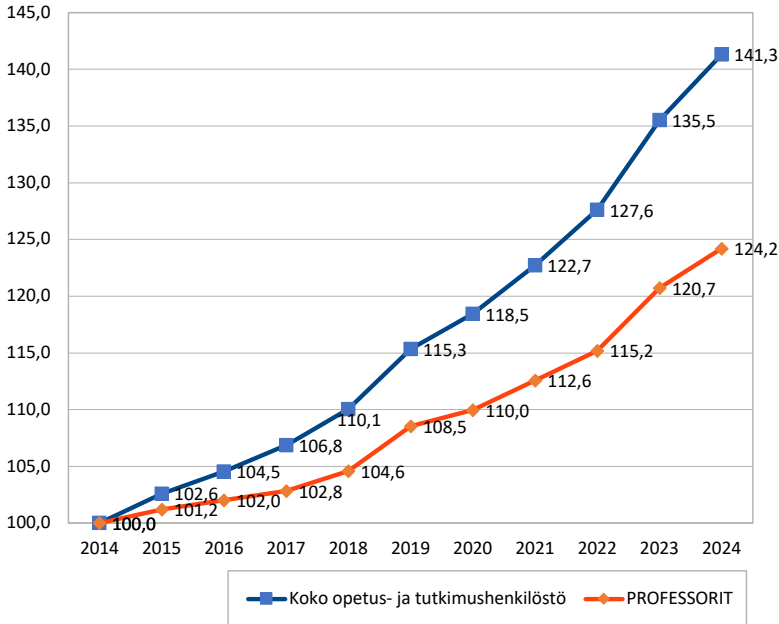
Taulukko 26: Naisten ja miesten osuus eri yliopistoissa, n=2036

yliopisto	tilanne 2024 syyskuussa		naisten osuuden muutos	
	miehiä %	naisia %	muutos %-yksikköä 2023–2024	muutos %-yksikköä 2011–2024
Aalto-yliopisto	86,4 %	13,6 %	+0,4	-4,6
Vaasan yliopisto	81,6 %	18,4 %	-4,1	-11,1
LUT-yliopisto	78,8 %	21,3 %	-1,6	+1,6
Svenska handelshögskolan	71,4 %	28,6 %	0,0	+7,8
Tampereen yliopisto	67,0 %	33,0 %	+2,0	+4,8
Åbo Akademi	66,7 %	33,3 %	+0,4	+10,9
Oulun yliopisto	65,3 %	34,7 %	+1,4	+15,7
Jyväskylän yliopisto	64,6 %	35,4 %	+1,6	+3,9
Helsingin yliopisto	62,4 %	37,6 %	+1,1	+11,3
Itä-Suomen yliopisto	62,1 %	37,9 %	-1,2	+11,7
Turun yliopisto	58,8 %	41,2 %	+0,9	+12,5
Taideyliopisto	51,9 %	48,1 %	-3,8	-4,9
Lapin yliopisto	28,0 %	72,0 %	+6,0	+12,7
yhteensä	64,9 %	35,1 %	+0,4	+10,6

Taulukko 27: Vakinaiset ja määräaikaiset professorit sukupuolen mukaan, n=2036

sukupuoli	professuurin tyyppi	
	vakinainen %	määräaikainen %
nainen	96,1 %	3,9 %
mies	96,7 %	3,1 %
kaikki professorit	96,6 %	3,4 %

2.1.9. Professorien palkkakehitys koko opetus- ja tutkimushenkilöstöön verrattuna

Kuva 4. Palkkakehitys 2014–2024, professorit ja koko opetus- ja tutkimushenkilöstö ²⁷

Taulukko 28: Vuosittainen palkkakehitys vuodesta 2014, identtiset henkilöt

tarkastelujakso	professorit	koko opetus- ja tutkimushenkilöstö
2014–2015	+1,2 %	+2,6 %
2015–2016	+0,8 %	+1,9 %
2016–2017	+0,8 %	+2,2 %
2017–2018	+1,7 %	+3,0 %
2018–2019	+3,8 %	+4,8 %
2019–2020	+1,3 %	+2,7 %
2020–2021	+2,4 %	+3,6 %
2021–2022	+2,3 %	+4,0 %
2022–2023	+4,8 %	+6,2 %
2023–2024	+2,9 %	+4,3 %

²⁷ Vertailukelpoiset aineistot ulottuvat vuoteen 2014, joka saa indeksiluvun 100.

Perättäisten vuosien palkkakehitys perustuu ns. identtisiin aineistoihin, jolloin kahden peräkkäisen vuoden palkkoja verrataan henkilöillä, jotka olivat saman palkkausjärjestelmän piirissä molempina vuosina. Identtisyys toteutuu, vaikka henkilön työtehtävät tai työnantaja (yliopisto) vaihtuisivat.

Identtisten henkilöiden osalta palkkakehitys on koko tutkimusaineistoa suotuisampaa sekä professoreiden että koko opetus- ja tutkimushenkilöstön keskuudessa.

2.1.10. Ostovoima ja reaaliansio

Kuva 5. Professorien palkkakehitys ja reaaliansion kehitys vuosittain 2011-2024 ²⁸

²⁸ Professorien palkkakehitys keskipalkan mukaan. Reaaliansio osoittaa elinkustannusindeksillä oikaistun kehityksen.

2.1.11. Professoreiden palkat tutkimuslaitoksissa ja Maanpuolustuskorkeakoulussa

Taulukko 29: Tutkimuslaitosten ja yliopistojen professorien palkkavertailu ²⁹

Palkka 2024	tutkimuslaitokset	MPKK	yliopistot
keskiarvo	7549	6916	7920
alakvartiili	7011	6362	7109
mediaani	7602	7240	7719
yläkvartiili	8009	7286	9537

Taulukko 30: Tutkimuslaitoksissa työskentelevien palkkavertailua ³⁰

sukupuoli	keskipalkka	mediaani
nainen	7524	7600
mies	7562	7648

palvelussuhde	keskipalkka	mediaani
toistaiseksi voimassa oleva	7713	7695
määräaikainen	7354	7538

Taulukko 31: Tutkimuslaitosten palkkojen muutos 2023–2024 ³¹

	muutos 2022–2023	
keskiarvon muutos	+216 €	+2,9 %
mediaanin muutos	+213 €	+2,9 %

29 Tutkimuslaitoksista ovat mukana Geologian tutkimuskeskus, Ilmatieteen laitos, Luonnonvarakeskus, Maanmittauslaitos, Ruokavirasto, Suomen ympäristökeskus, Terveystieteiden tutkimuskeskus, Työterveyslaitos, VATT ja VTT (yhteensä n=162). Maanpuolustuskorkeakoulun palkat ilmoitettu erikseen, n=15.

Vertailutieto yliopistoista perustuu kappaleessa 2.1.3 esitettyihin tunnuslukuihin (kokonaispalkka) ja on laskettu kaikista yliopistoista (n=2036).

30 Täydentäviä tietoja tutkimuslaitosten toimittamasta aineistosta:
Vastaajien tehtävänimikkeitä ovat professori, tutkimusprofessori, osastonjohtaja, tutkimusryhmäpäällikkö, tutkimusjohtaja ja tutkimusylijohtaja.

Aineistossa toistaiseksi voimassa olevia työsuhteita on 75 % ja määräaikaisia 25 %.

Miesten osuus on 61 % ja naisten 39 %.

Tulospalkkiota ei ole yksikään tutkimuslaitoksista maksanut vuonna 2024.

31 Vuonna 2023 palkkatiedoissa mukana osittain eri tutkimuslaitokset ja poikkeava havaintojen määrä (n₂₀₂₃=149). Maanpuolustuskorkeakoulu on poistettu tutkimuslaitosten ryhmästä ja myös vuoden tutkimuslaitosten 2023 vertailuluvut laskettu uudelleen ilman Maanpuolustuskorkeakoulua.

2.2. Professorin urapolulla olevat

2.2.1. Professorien urapolulla olevien lukumäärät

Taulukko 32: Professorin urapolun associate ja assistant professorien lukumäärä yliopistoittain 2024 ja kokonaismäärän vertailu 2020–2024 ^{32 33}

YLIOPISTO	kokoaikaisten associate professorien lukumäärä 2024	kokoaikaisten assistant professorien lukumäärä 2024	kokoaikaisten professorien urapolulla olevien lukumäärä yhteensä				
			2024	2023	2022	2021	2020
Aalto-yliopisto	142	111	253	233	224	217	205
Helsingin yliopisto	99	19	118	121	136	144	146
Itä-Suomen yliopisto	33	11	44	37	38	47	52
Jyväskylän yliopisto	64	21	85	80	71	58	42
Lapin yliopisto	6	-	6	7	4	7	10
LUT-yliopisto	28	14	42	29	29	26	21
Oulun yliopisto	42	23	65	63	59	51	39
Svenska handelshögskolan	21	22	43	42	41	27	25
Taideyliopisto	-	-	-	-	-	-	-
Tampereen yliopisto	66	25	91	83	86	85	83
Turun yliopisto	38	28	66	67	70	66	60
Vaasan yliopisto	26	40	66	62	57	47	41
Åbo Akademi	8	5	13	12	14	18	22
yhteensä	573	319	892	836	829	793	746

Taulukko 33: Professorin urapolulla olevien lukumäärä 2020–2024

vuosi	associate		assistant		yhteensä
	kokoaikaisia	osa-aikaisia	kokoaikaisia	osa-aikaisia	
2020	442	25	304	10	781
2021	498	22	295	20	835
2022	517	30	312	17	876
2023	535	30	301	22	888
2024	573	31	319	23	946

32 Taulukossa eritelty kokoaikaiset associate ja assistant professorit, joita on yhteensä 892. Lisäksi on 54 osa-aikaista henkilöä näissä tehtävissä.

33 Associate professor -tasolle on sijoitettu seuraavat nimikkeet: associate professor, associate professor (tenure track), apulaisprofessori (toinen kausi), apulaisprofessori (II vaihe), apulaisprofessori (associate professor), apulaisprofessori (LY, VY, Hanken, ISY ja LUT) ja tenure track -professori (TAU).

Assistant professor -tasolle on sijoitettu seuraavat nimikkeet: assistant professor (tenure track), nuorempi apulaisprofessori (tenure track), apulaisprofessori (assistant professor), yliopistotutkija (tenure track), tutkijatohtori (tenure track), apulaisprofessori, 1. kausi (HY, ÅA), apulaisprofessori, I-taso (TY), tenure track -tutkija (TAU) sekä apulaisprofessori ensimmäinen kausi ja apulaisprofessori toinen kausi (Aalto).

2.2.2. Kokonaispalkka syyskuussa 2024

Taulukko 34: Kaikki yliopistot, associate ja assistant professorien kokonaispalkka ³⁴

Kokonaispalkka 2024	associate	assistant
keskiarvo	6376	5442
desiili 1	5400	4347
alakvartiili	5716	4872
mediaani	6108	5388
yläkvartiili	7042	6045
desiili 9	7770	6600

Taulukko 35: Kokonaispalkan muutos 2023–2024, associate ja assistant

Vertailu edelliseen vuoteen	associate		assistant	
keskiarvon muutos	+81 €	+1,3 %	+132 €	+2,5 %
mediaanin muutos	+94 €	+1,6 %	+94 €	+1,8 %

34 Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta sekä akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta ja muista säännöllisesti maksettavista lisistä. Säännöllisen työajan ansioon luetaan vaati- ja henki-osat, vaativuuslisä ja suorituskorotus tai vaihtoehtoisesti takuupalkka.

Palkkaan ei lueta tuntiopetuspalkkioita, projektinjohtamispalkkioita eikä muita maksullisen palvelutoiminnan korvauksia, asiantuntijalausunnoista saatuja palkkioita eikä muita palkkioita, jotka eivät toistu säännöllisesti.

Palkka saattaa vaihtoehtoisesti muodostua myös henkilökohtaisesti neuvotellusta YPJ-sopimuksen ylittävästä palkasta.

Associate n=573, assistant n=319.

2.2.3. Yliopistokohtaiset palkat

Taulukko 36: Yliopistot kokonaispalkan keskiarvon mukaisessa järjestyksessä, associate ³⁵

YLIOPISTO	keskiarvo 2024	mediaani 2024	keskiarvo 2023	muutos 2023–2024	
Aalto-yliopisto	7695	7496	7549	+146 €	+1,9 %
LUT-yliopisto	6315	6287	6448	-133 €	-2,1 %
Helsingin yliopisto	6188	6118	6147	+41 €	+0,7 %
Svenska handelshögskolan	6037	5962	5905	+132 €	+2,2 %
Oulun yliopisto	5985	5876	5826	+159 €	+2,7 %
Tampereen yliopisto	5956	5919	5833	+123 €	+2,1 %
Jyväskylän yliopisto	5807	5789	5720	+87 €	+1,5 %
Turun yliopisto	5780	5726	5670	+110 €	+1,9 %
Itä-Suomen yliopisto	5677	5668	5634	+43 €	+0,8 %
Åbo Akademi	5530	5530	5500	+30 €	+0,5 %
Vaasan yliopisto	5348	5141	5071	+277 €	+5,5 %
Lapin yliopisto	-	-	5943		
Taideyliopisto	-	-	-		
kaikki	6376	6108	6295	+81 €	+1,3 %

Taulukko 37: Yliopistot kokonaispalkan keskiarvon mukaisessa järjestyksessä, assistant ³⁶

YLIOPISTO	keskiarvo 2024	mediaani 2024	keskiarvo 2023	muutos 2023–2024	
Aalto-yliopisto	6356	6387	6206	+150 €	+2,4 %
Helsingin yliopisto	5600	5616	5489	+111 €	+2,0 %
Turun yliopisto	5154	5119	5092	+62 €	+1,2 %
Tampereen yliopisto	5143	5070	5047	+96 €	+1,9 %
LUT-yliopisto	5138	5161	5358	-220 €	-4,1 %
Svenska handelshögskolan	5101	5059	4934	+167 €	+3,4 %
Oulun yliopisto	5099	5163	4956	+143 €	+2,9 %
Jyväskylän yliopisto	5002	4947	5107	-105 €	-2,1 %
Itä-Suomen yliopisto	4821	4684	4788	+33 €	+0,7 %
Vaasan yliopisto	4053	4017	3962	+91 €	+2,3 %
Åbo Akademi	-	-	-		
Lapin yliopisto	-	-	-		
Taideyliopisto	-	-	-		
kaikki	5442	5388	5310	+132 €	+2,5 %

35 Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta ja akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta, n=573. Tietoja ei ole julkaistu, jos osajoukon n<6.

36 Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta ja akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta, n=319. Tietoja ei ole julkaistu, jos osajoukon n<6.

2.2.4. Kokonaispalkan muodostuminen

Taulukko 38: Kokonaispalkan muodostuminen

keskiarvot palkanimikkeittäin	associate	assistant
palkka (tehtäväkohtainen osa, henkilökohtainen osa, vaativuuslisä, suorituskorotus, takuuosa)	6263	5411
akateemisen johtajan palkkio ³⁷	92	19
säännöllisesti maksettavat lisät (henkilökohtainen lisä, siirtymälisä, luontoisedut) ³⁸	21	13
edellisistä koostuva kokonaispalkka	6376	5442

2.2.5. Vaati-tasot ja suoritusprosentit yliopistoittain

Taulukko 39. Vaati-tasojen ja suoritusprosenttien keskiarvot yliopistoittain vuonna 2024, yliopistot aakkosjärjestyksessä ³⁹

yliopisto	associate		assistant	
	Vaati-keskiarvo	Suoritus-% keskiarvo	Vaati-keskiarvo	Suoritus-% keskiarvo
Aalto-yliopisto	-	-	-	-
Helsingin yliopisto	7,00	28,81	7,00	28,89
Itä-Suomen yliopisto	7,00	28,24	6,10	24,83
Jyväskylän yliopisto	7,00	31,66	6,19	28,15
Lapin yliopisto	7,00	27,27		
LUT-yliopisto	7,00	36,24	5,79	34,40
Oulun yliopisto	7,00	34,69	6,22	28,67
Svenska handelshögskolan	7,00	35,66	6,09	33,27
Taideyliopisto				
Tampereen yliopisto	7,00	33,71	6,04	34,10
Turun yliopisto	7,00	20,92	7,00	19,28
Vaasan yliopisto	7,00	21,25	5,30	18,28
Åbo Akademi	7,00	28,00	-	-
kaikki yliopistot	7,00	30,15	6,16	26,92

37 Associate n=573. Keskiarvoa laskettaessa on otettu huomioon myös henkilöt, jotka eivät saa kyseistä palkkiota. Akateemisen johtajan palkkiota saavien osuus 14 % ja palkkio keskimäärin 570 euroa.

38 Assistant n=319. Keskiarvoa laskettaessa on otettu huomioon myös henkilöt, jotka eivät saa kyseistä palkkiota. Akateemisen johtajan palkkiota saavien osuus 4 % ja palkkio keskimäärin 468 euroa.

39 Associate n=429 ja assistant n=207. Aalto-yliopisto ei ole mukana taulukossa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja. Tietoja ei ole julkaistu, jos osajoukon n<6.

Taulukko 40: Vaati-tasojen ja suoritusprosenttien muutos 2023–2024, eriteltynä associate ja assistant osalta

	ASSOCIATE		ASSISTANT	
	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo
muutos 2023–2024	0,00	+0,34	+0,06	-0,09

Taulukko 41: Associate professorien sijoittuminen vaati-tasolle yliopistoittain ⁴⁰

yliopisto	VAATI-TASO					
	5	6	7	8	9	10
Aalto-yliopisto						
Helsingin yliopisto			99			
Itä-Suomen yliopisto			31			
Jyväskylän yliopisto			64			
Lapin yliopisto			6			
LUT-yliopisto			28			
Oulun yliopisto			42			
Svenska handelshögskolan		1	19	1		
Tampereen yliopisto						
Taideyliopisto			66			
Turun yliopisto			38			
Vaasan yliopisto			26			
Åbo Akademi			8			
kaikki yliopistot	0	1	427	1	0	0

⁴⁰ Associate n=429. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Taulukko 42: Assistant professorien sijoittuminen vaati-tasolle yliopistoittain ⁴¹

yliopisto	VAATI-TASO					
	5	6	7	8	9	10
Aalto-yliopisto						
Helsingin yliopisto			19			
Itä-Suomen yliopisto		9	1			
Jyväskylän yliopisto		17	4			
Lapin yliopisto						
LUT-yliopisto	3	11				
Oulun yliopisto	2	14	7			
Svenska handelshögskolan		20	2			
Tampereen yliopisto						
Taideyliopisto		24	1			
Turun yliopisto			28			
Vaasan yliopisto	28	12				
Åbo Akademi		1	4			
kaikki yliopistot	33	108	66	0	0	0

Taulukko 43: Associate professorien sijoittuminen suorituskategorioihin yliopistoittain ⁴²

yliopisto	SUORITUSKATEGORIA			
	I	II	III	IV
Aalto-yliopisto				
Helsingin yliopisto	7	56	32	4
Itä-Suomen yliopisto		21	10	
Jyväskylän yliopisto	4	25	33	2
Lapin yliopisto		4	2	
LUT-yliopisto		11	9	8
Oulun yliopisto		14	23	5
Taideyliopisto		6	11	4
Svenska handelshögskolan				
Tampereen yliopisto		26	30	10
Turun yliopisto	14	23	1	
Vaasan yliopisto	15	8	3	
Åbo Akademi		7	1	
kaikki yliopistot	40	201	155	33

⁴¹ Assistant n=207. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

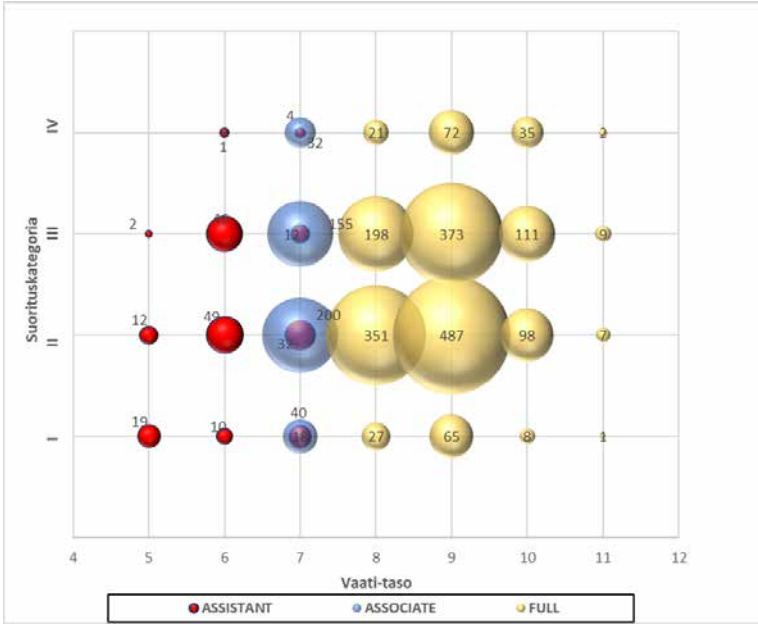
⁴² Associate n=429. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja. Suorituskategoria on uuden palkkausjärjestelmän (1.1.2019 alkaen) mukainen esitystapa, jossa kategoriat I-IV muodostuvat henkilökohtaisen suoriutumisen perusteella seuraavasti: kategoria I (vähintään 6 - korkeintaan 19 %), kategoria II (yli 19 - korkeintaan 31 %), kategoria III (yli 31 - korkeintaan 42 %) ja kategoria IV (yli 42 - korkeintaan 50 %).

Taulukko 44: Assistant professorien sijoittuminen suorituskategorioihin yliopistoittain ⁴³

yliopisto	SUORITUSKATEGORIA			
	I	II	III	IV
Aalto-yliopisto				
Helsingin yliopisto	3	8	6	2
Itä-Suomen yliopisto		10		
Jyväskylän yliopisto	1	15	4	1
Lapin yliopisto				
LUT-yliopisto		5	8	1
Oulun yliopisto		16	7	
Taideyliopisto		7	15	
Svenska handelshögskolan				
Tampereen yliopisto		6	18	1
Turun yliopisto	15	13		
Vaasan yliopisto	28	12		
Åbo Akademi		1	2	2
kaikki yliopistot	47	93	60	7

43 Assistant n=207.

2.2.6. Urapolulla olevien ja full professorien vaati-tasot ja suorituskategoriat

Kuva 6. Full professorit ja professorin urapolulla olevat vaati-tason ja suorituskategorian matriisissa ⁴⁴

⁴⁴ Luvut edustavat n-lukuja. Mitä isompi ympyrä, sitä isompi on kyseiseen pisteeseen sijoittuvien henkilöiden lukumäärä.

2.2.7. Naisten ja miesten osuudet ja palkkaero

Taulukko 45: Naisten ja miesten osuus eri yliopistoissa 2024 ja naisten osuuden muutos edelliseen vuoteen, yliopistot aakkosjärjestyksessä ⁴⁵

yliopisto	associate, tilanne 2024 syyskuussa		assistant, tilanne 2024 syyskuussa	
	miehiä %	naisia %	miehiä %	naisia %
Aalto-yliopisto	69,0 %	31,0 %	66,7 %	33,3 %
Helsingin yliopisto	46,5 %	53,5 %	42,1 %	57,9 %
Itä-Suomen yliopisto	51,5 %	48,5 %	45,5 %	54,5 %
Jyväskylän yliopisto	43,8 %	56,3 %	52,4 %	47,6 %
Lapin yliopisto	16,7 %	83,3 %		
LUT-yliopisto	64,3 %	35,7 %	71,4 %	28,6 %
Oulun yliopisto	71,4 %	28,6 %	78,3 %	21,7 %
Svenska handelshögskolan	57,1 %	42,9 %	63,6 %	36,4 %
Taideyliopisto				
Tampereen yliopisto	54,5 %	45,5 %	72,0 %	28,0 %
Turun yliopisto	65,8 %	34,2 %	71,4 %	28,6 %
Vaasan yliopisto	50,0 %	50,0 %	65,0 %	35,0 %
Åbo Akademi	75,0 %	25,0 %	60,0 %	40,0 %
yhteensä	57,6 %	42,4 %	64,9 %	35,1 %

⁴⁵ Associate n=573 ja assistant n=319.

Taulukko 46: Naisten ja miesten palkat eri yliopistoissa, yliopistot aakkosjärjestyksessä ⁴⁶

yliopisto	associate, palkka 2024 syyskuu		assistant, palkka 2024 syyskuu	
	miehet	naiset	miehet	naiset
Aalto-yliopisto	7685	7716	6344	6380
Helsingin yliopisto	6217	6162	5606	5597
Itä-Suomen yliopisto	5617	5741	-	-
Jyväskylän yliopisto	5826	5792	4971	5037
Lapin yliopisto	-	-		
LUT-yliopisto	6426	6114	-	-
Oulun yliopisto	5972	6018	-	-
Svenska handelshögskolan	6042	6030	5102	5098
Taideyliopisto				
Tampereen yliopisto	6074	5815	5219	4949
Turun yliopisto	5719	5897	-	-
Vaasan yliopisto	5266	5430	4115	3936
Åbo Akademi	-	-	-	-
yhteensä	6469	6248	5474	5383

Taulukko 47: Naisten ja miesten välinen palkkaero. ⁴⁷

	miehet	naiset	erotus miesten (+) tai naisten (-) hyväksi 2024	naisten euro 2024
associate	6469	6248	+221	0,966
assistant	5474	5383	+91	0,983

46 Associate n=573 ja assistant n=319.
Tietoja ei taulukoitu, jos osajoukon n<6.
47 Tarkastelussa kokonaispalkka.
Associate n=573 ja assistant n=319.

3. PALKKAKYSELY JÄSENILLE

3.1. Vastaajaprofiili

sukupuoli	%
nainen	42,9
mies	57,1
muu	0,0

ikä	%
alle 40 vuotta	3,4
40-49 vuotta	25,9
50-59 vuotta	40,9
60 vuotta tai enemmän	29,8

tieteenala	%
luonnontieteellinen	18,7
yhteiskuntatieteellinen	11,8
humanistinen	15,0
teknistieteellinen	13,0
kauppatieteellinen	9,1
kasvatustieteellinen	7,0
lääketieteellinen	5,0
musiikki	2,7
terveystieteet	2,5
psykologia	2,5
maatalous-metsätieteellinen	2,3
oikeustieteellinen	2,0
liikuntatieteellinen	2,0
hammaslääketieteellinen	1,4
taideteollinen	1,4
teologinen	1,2
eläinlääketieteellinen	0,9
kuvataide	0,7
farmasia	0,7
teatteri ja tanssi	0,2
jokin muu	0,2

työpaikka	%
Helsingin yliopisto	22,1
Turun yliopisto	13,9
Jyväskylän yliopisto	11,6
Tampereen yliopisto	10,0
Aalto-yliopisto	8,5
Oulun yliopisto	8,4
Itä-Suomen yliopisto	7,3
Åbo Akademi	4,4
Taideyliopisto	3,2
Vaasan yliopisto	2,5
tutkimuslaitos	2,3
LUT-yliopisto	2,0
Lapin yliopisto	2,0
Handelshögskolan	1,2
Maanpuolustuskorkeakoulu	0,2
muu työpaikka	0,5

työaika	%
kokoaikainen	97,3
osa-aikainen	2,1
osa-aikaeläkkeellä	0,5

työskentelyvuodet professorin, tutkimusjohtajan tai vastaavan tehtävissä	%
alle 5 vuotta	26,3
5-9 vuotta	20,7
10-19 vuotta	35,4
20 vuotta tai enemmän	17,6

palkkasopimus	%
YPJ-sopimus	96,0
henkilökohtainen sopimus	4,0

tehtävä ⁴⁸	%
professorina toistaiseksi	77,2
professorina määräajaisesti	2,7
tenure track -järjestelmässä associate professor.	12,8
tenure track -järjestelmässä assistant professor.	3,7
akatemiaprofessori	0,2
päätoiminen rehtori	-
päätoiminen vararehtori	0,4
päätoiminen dekaani	0,9
päätoiminen tutkimusryhmän johtaja	0,5
muu päätoiminen johtaja yliopistossa	0,7
muunlaisessa tehtävässä	0,7
työ- tai virkavapaalla professorin tehtävistä	0,2

48 Professorien palkkojen tarkastelussa kappaleissa 3.2-3.7 on aineisto rajattu siten, että mukana ovat kokoaikaiset, pysyvästi ilman aikarajoitusta professorina toimivat ja määräajaisesti professorina toimivat jäsenet.

3.2. Palkka syyskuussa 2024

Palkkausta käsiteltäessä on tutkimusaineisto rajattu siten, että mukana ovat ainoastaan kokoaikaiset professorit. Pois on siten rajattu tenure track-järjestelmän associate ja assistant professorit, apurahalla olevat jäsenet, työvapaalla olevat professorit ja muissa kuin professorin tehtävissä toimivat jäsenet.⁴⁹

Näillä rajauksilla aineisto käsittää 433 vastaajaa.

Taulukko 48: Jäsenten palkka 2018–2024

Palkka	syyskuu 2024	syyskuu 2023	syyskuu 2022	syyskuu 2021	syyskuu 2020	syyskuu 2019	syyskuu 2018
keskiarvo	7647	7479	7175	7162	7046	7020	6823
mediaani	7542	7383	7050	7042	6966	6910	6790
alakvartiili	7051	6900	6576	6500	6396	6449	6270
yläkvartiili	8174	7947	7663	7707	7506	7513	7300

Taulukko 49: Palkka syyskuussa 2024 ja muutos vuosilta 2023, 2022, 2021 ja 2020

Palkka	syyskuu 2024	muutos 2023–2024		muutos 2022–2024		muutos 2021–2024		muutos 2020–2024	
keskiarvo	7647	+168	+2,2 %	+472	+6,6 %	+485	+6,8 %	+601	+8,5 %
mediaani	7542	+159	+2,2 %	+492	+7,0 %	+500	+7,1 %	+576	+8,3 %
alakvartiili	7051	+151	+2,2 %	+475	+7,2 %	+551	+8,5 %	+655	+10,2 %
yläkvartiili	8174	+227	+2,9 %	+511	+6,7 %	+467	+6,1 %	+668	+8,9 %

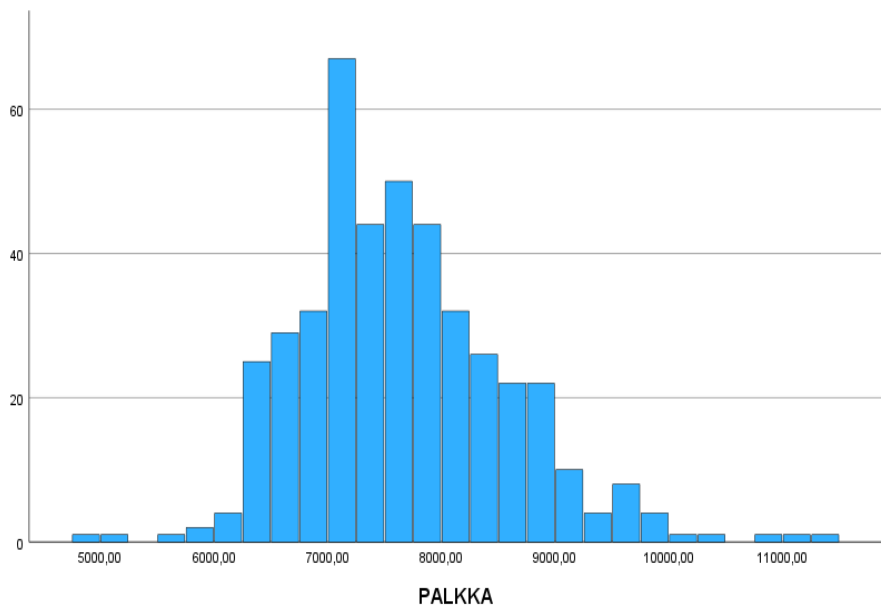
Syyskuussa 2024, oli professorien keskipalkka 7647 euroa ja mediaanipalkka 7542 euroa.

Vuoden 2023 syyskuuhun verrattuna oli syyskuun 2024 keskipalkka 168 euroa korkeampi ja mediaanipalkka 159 euroa korkeampi.

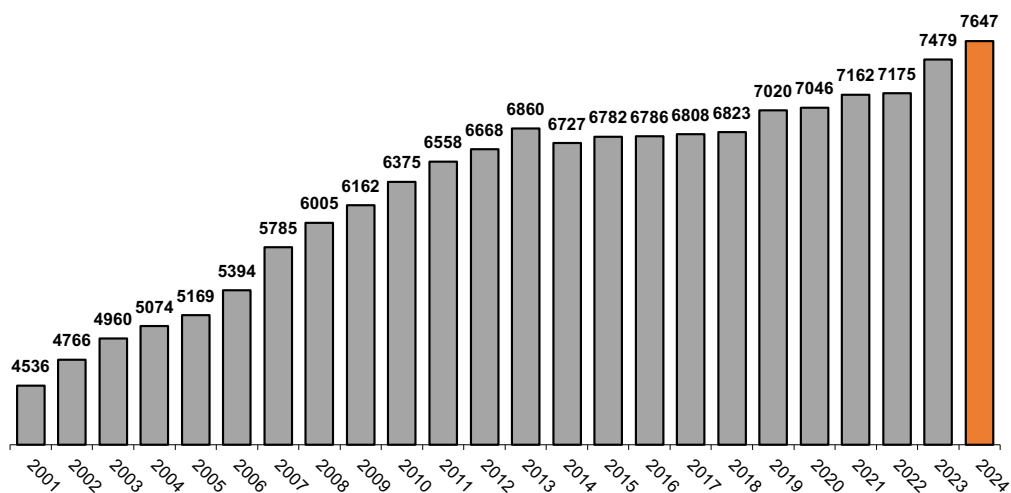
Palkkaan luetaan vaati-palkka, vaativuuslisä ja suoritusprosentti tai vaihtoehtoisesti takuupalkka. Palkkaan ei lueta akateemisen johtajan palkkioita (dekaanin tai laitosjohtajan tehtävistä)⁵⁰, tulospalkkiota (tai vastaavaa), tuntiopetuspalkkioita, täydentävän rahoituksen hankkeiden johtamispalkkioita, asiantuntijalausunnoista saatuja palkkioita eikä muita palkkioita, jotka eivät toistu säännöllisesti. Tutkimuslaitoksissa työskentelevät ilmoittavat tässä oman palkkausjärjestelmänsä mukaisen palkan.

49 Tutkimusaineistosta on poistettu yksittäisiä poikkeuksellisen pieniä tai suuria palkkatietoja, jotka johtuvat vastaajan epävalillisesta työnkuvasta tai palkkatasosta.

50 Vertailtaessa jäsenkyselyä ja yliopistojen toimittamaa aineistoa tulee huomioda, että yliopistojen toimittamassa aineistossa kokonaispalkka sisältää myös palkkion akateemisen johtajan tehtävistä.

Kuva 7. Palkka syyskuussa 2024, histogrammi

Kuva 8. Keskivertailus 2001 - 2024

Taulukko 50: Keskipalkan muutos vuosittain vuodesta 2001

muutos 2001–2002	+5,1 %
muutos 2002–2003	+4,1 %
muutos 2003–2004	+2,3 %
muutos 2004–2005	+1,9 %
muutos 2005–2006	+4,4 %
muutos 2006–2007	+7,2 %
muutos 2007–2008	+3,8 %
muutos 2008–2009	+2,6 %
muutos 2009–2010	+3,5 %
muutos 2010–2011	+2,9 %
muutos 2011–2012	+1,7 %
muutos 2012–2013	+2,9 %
muutos 2013–2014	-1,9 %
muutos 2014–2015	+0,8 %
muutos 2015–2016	+0,1 %
muutos 2016–2017	+0,3 %
muutos 2017–2018	+0,2 %
muutos 2018–2019	+2,9 %
muutos 2019–2020	+0,4 %
muutos 2020–2021	+1,6 %
muutos 2021 – 2022	+0,2 %
muutos 2022 – 2023	+4,2 %
muutos 2023 – 2024	+2,2 %

muutos 2001–2024	+68,6 %
-------------------------	----------------

3.3. Vastaajaryhmien välisiä vertailuja

Taulukko 51: Työpaikkakohtaiset palkat syyskuussa 2024 keskiarvon mukaisessa järjestyksessä ⁵¹

yliopisto	keskiarvo	mediaani
LUT-yliopisto	8989	9112
Aalto-yliopisto	8800	8778
Svenska handelshögskolan (*)	8340	8568
Tampereen yliopisto	7850	7811
Vaasan yliopisto (*)	7769	7925
Jyväskylän yliopisto	7658	7542
Helsingin yliopisto	7607	7589
Oulun yliopisto	7495	7650
Itä-Suomen yliopisto	7484	7478
Åbo Akademi	7465	7364
Lapin yliopisto (*)	7339	7218
Turun yliopisto	7307	7183
tutkimuslaitos	7242	7400
Maanpuolustuskorkeakoulu (*)	7240	7240
Taideyliopisto	6935	6963
kaikki vastaajat	7647	7542

51 Tähdellä on merkitty yliopistot, joiden n-luku <10.

Taulukko 52: Tieteenalakohtaiset palkat keskiarvon mukaisessa järjestyksessä ⁵²

tieteenala	keskiarvo	mediaani	keskiarvon muutos 2001–2024	
farmasia (*)	8324	8324	+3459	+71,1 %
kauppatieteellinen	8211	8000	+3553	+76,3 %
oikeustieteellinen (*)	8131	7940	+3544	+77,3 %
teknistieteellinen	8115	8391	+3482	+75,2 %
liikuntatieteellinen (*)	8009	8009	+3620	+72,5 %
eläinlääketieteellinen (*)	7888	7715	+3383	+75,1 %
teatteri ja tanssi (*)	7883	7883	+4261	+117,6 %
maatalous-metsätieteellinen	7783	7925	+3402	+77,7 %
luonnontieteellinen	7712	7546	+3365	+77,4 %
yhteiskuntatieteellinen	7584	7589	+3338	+78,6 %
teologinen (*)	7538	7497	+3026	+67,1 %
psykologia	7509	7590	+3226	+75,3 %
hammaslääketieteellinen (*)	7492	7369	+3629	+93,9 %
humanistinen	7434	7413	+2926	+64,9 %
lääketieteellinen	7408	7184	+2880	+63,6 %
taideteollinen (*)	7398	7202	+2620	+54,8 %
kasvatustieteellinen	7242	7004	+2862	+65,3 %
terveystieteet	7236	7295	+2212	+44,1 %
musiikki	7009	6941	+2293	+48,6 %
kuvataide (*)	6729	6729	+2608	+63,3 %
kaikki vastaajat	7647	7542	+3138	+69,6 %

Taulukko 53: Professorien palkka sukupuolen mukaan

sukupuoli	keskiarvo	mediaani
nainen	7412	7326
mies	7817	7707

Taulukko 54: Professorien palkka ikäluokan mukaan

ikä	keskiarvo	mediaani
alle 40 vuotta	-	-
40–49 vuotta	7263	7208
50–59 vuotta	7713	7542
vähintään 60 vuotta	7840	7812

52 Tähdellä on merkitty tieteenalat, joiden n-luku vuoden 2024 aineistossa <10

Taulukko 55: Professorien palkka työskentelyvuosien mukaan

työskentelyvuodet	keskiarvo	mediaani
alle 5 vuotta	6908	6883
5–9 vuotta	7141	7060
10–19 vuotta	7806	7707
20 vuotta tai enemmän	8425	8390

Taulukko 56: Professorien palkka sopimustyyppin mukaan

palkkasopimus	keskiarvo	mediaani
YPJ-järjestelmän mukainen palkka	7606	7528
henkilökohtainen sopimus	8991	8833

Taulukko 57: Professorien palkka työtehtävän mukaan

työtehtävä	keskiarvo	mediaani
professorina pysyvästi ilman aikarajoitusta	7661	7542
professorina määräaikaisesti	7050	7099

3.4. Muut korvaukset ja palkkiot

Muiden palkan osien tai muotojen osalta tarkastelupohja on seuraavanlainen:

- akateemisen johtajan palkkiota (esim. dekaanin tai laitosjohtajan tehtävästä) saa 26,0 % vastaajista (naisten keskuudessa osuus 28,6 % ja miesten keskuudessa 24,1 %) (euomääräinen tieto käytettävissä 108 vastaajalta)
- täydentävän rahoituksen hankkeiden johtamispalkkiota (projektinjohtamiskorvausta) saa 3,1 % vastaajista (naisten keskuudessa osuus 3,4 % ja miesten keskuudessa 2,9 %) (euomääräinen tieto käytettävissä 8 vastaajalta)
- tulospalkkiota, bonuspalkkiota tai kannustinpalkkiota saa 5,4 % vastaajista (naisten keskuudessa osuus 1,1 % ja miesten keskuudessa 8,5 %) (euomääräinen tieto käytettävissä 23 vastaajalta)
- erilliskorvausta täydennyskoulutuksesta tai sivutoimisesta tuntiopetuksesta saa 5,7 % vastaajista (naisten keskuudessa osuus 4,0 % ja miesten keskuudessa 7,0 %) (euomääräinen tieto käytettävissä 24 vastaajalta)

akateemisen johtajan palkkio syyskuussa 2024	Euroa
keskiarvo	736
mediaani	600

täydentävän rahoituksen hankkeiden johtamiskorvaus vuonna 2024	Euroa
keskiarvo	7013
mediaani	2722

tulospalkkio, bonuspalkkio tai kannustinpalkkio vuonna 2024	Euroa
keskiarvo	2462
mediaani	2000

erilliskorvaus täydennyskoulutuksesta tai sivutoimisesta tuntiopetuksesta vuonna 2024	Euroa
keskiarvo	2998
mediaani	1500

Taulukko 58: Professorien kokonaispalkan muodostuminen syyskuussa 2024

professorin kokonaispalkan muodostuminen syyskuussa 2024	Euroa
palkka, sisältäen vaati-osan, vaativuuslisän ja suoritusprosentin tai vaihtoehtoisesti takuupalkan	7647
akateemisen johtajan palkkio	191
KOKONAISPALKKA	7838

3.5. Palkkojen muutos yliopistoittain

Taulukko 59: Työpaikkakohtaiset palkat ja palkkojen muutos 2023–2024 ja 2001–2024, vuoden 2024 keskiarvon mukaisessa järjestyksessä.⁵³

yliopisto	keskiarvo 2024	muutos 2023–2024		muutos 2001–2024	
LUT-yliopisto	8989	+57	+0,6 %	+4171	+86,6 %
Aalto-yliopisto	8800	+312	+3,7 %	+4132	+88,5 %
Svenska handelshögskolan (*)	8340	+492	+6,1 %	+3756	+81,9 %
Tampereen yliopisto	7850	+324	+4,3 %	+3359	+74,8 %
Jyväskylän yliopisto	7658	+180	+2,4 %	+3031	+65,5 %
Helsingin yliopisto	7607	-7	-0,1 %	+3070	+67,7 %
Oulun yliopisto	7495	+150	+2,0 %	+2904	+63,3 %
Itä-Suomen yliopisto	7484	+139	+1,9 %	+2895	+63,1 %
Vaasan yliopisto (*)	7769	+433	+5,9 %	+3082	+65,8 %
Åbo Akademi	7465	+168	+2,3 %	+2967	+66,0 %
Turun yliopisto	7307	+142	+2,0 %	+2998	+69,6 %
tutkimuslaitos	7242	+238	+3,4 %	+2739	+60,8 %
Maanpuolustuskorkeakoulu (*)	7240	+157	+2,2 %		
Lapin yliopisto (*)	7339	+383	+5,5 %	+2906	+65,6 %
Taideyliopisto	6935	+21	+0,3 %	+2361	+51,6 %
kaikki vastaajat	7647	+168	+2,2 %	+3111	+68,6 %

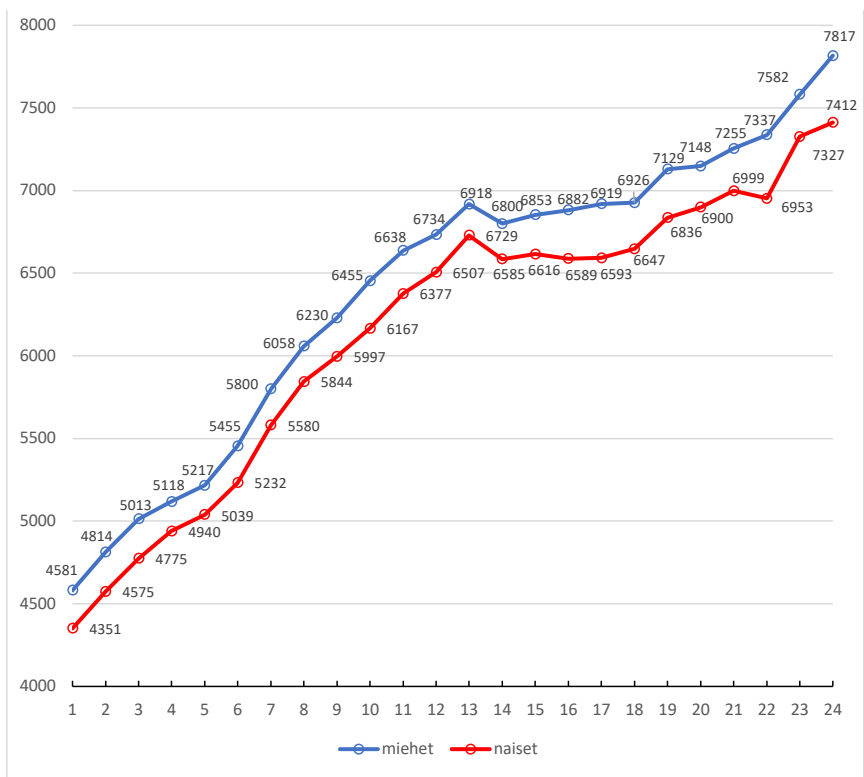
Vertailtaessa muutosta tulee muistaa, että yliopistokohtainen vastaajamäärä vaihtelee vuosittain ja eri ajankohtina kyselyyn ovat vastanneet eri henkilöt.

Etenkin vastaajamäärältään pienten yliopistojen kohdalla esiintyy melko suuria poikkeamia kahden peräkkäisen tutkimuksen välillä.

Tarkastelujakso 2001–2024 antaa parhaan kuvan palkkojen kehittämisestä.

53 Tähdellä on merkitty yliopistot, joiden n-luku ≤10. Maanpuolustuskorkeakoululta puuttuu vuoden 2001 palkkataso.

3.6. Naisten ja miesten välinen palkkaero

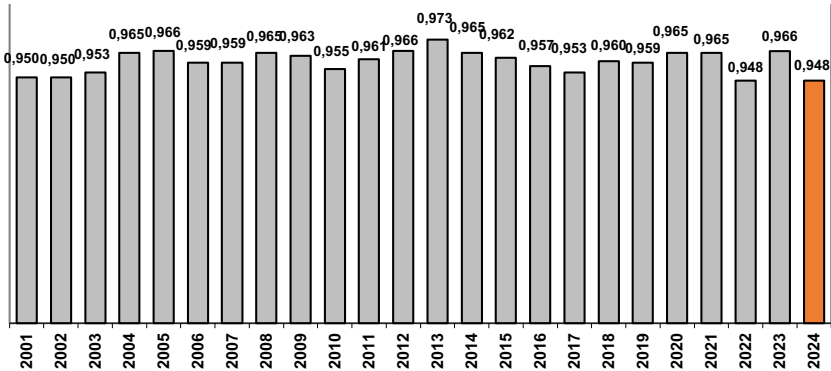

Kuva 9. Naisten ja miesten keskipalkka 2001–2024

Naisten ja miesten välinen palkkaero on nykyisin 405 euroa miesten hyväksi.

Taulukko 60: Miesten ja naisten palkka ja palkkakehitys vuodesta 2001

	miehet		naiset		palkkojen erotus miesten hyväksi
	palkka	vuosi- muutos	palkka	vuosi- muutos	
2001	4581 €		4351 €		230 €
2002	4814 €	+5,1 %	4575 €	+5,1 %	239 €
2003	5013 €	+4,1 %	4775 €	+4,4 %	238 €
2004	5118 €	+2,1 %	4940 €	+3,5 %	178 €
2005	5217 €	+1,9 %	5039 €	+2,0 %	178 €
2006	5455 €	+4,6 %	5232 €	+3,8 %	223 €
2007	5800 €	+6,3 %	5560 €	+6,3 %	240 €
2008	6058 €	+4,4 %	5844 €	+5,1 %	214 €
2009	6230 €	+2,8 %	5997 €	+2,6 %	233 €
2010	6455 €	+3,6 %	6167 €	+2,8 %	288 €
2011	6638 €	+2,8 %	6377 €	+3,4 %	261 €
2012	6734 €	+1,4 %	6507 €	+2,0 %	227 €
2013	6918 €	+2,7 %	6729 €	+3,4 %	189 €
2014	6800 €	-1,7 %	6565 €	-2,4 %	235 €
2015	6853 €	+0,8 %	6616 €	+0,8 %	237 €
2016	6882 €	+0,4 %	6589 €	-0,4 %	293 €
2017	6919 €	+0,5 %	6593 €	+0,1 %	326 €
2018	6926 €	+0,1 %	6647 €	+0,8 %	279 €
2019	7129 €	+2,9 %	6836 €	+2,8 %	293 €
2020	7148 €	+0,3 %	6900 €	+0,9 %	248 €
2021	7255 €	+1,5 %	6999 €	+1,2 %	256 €
2022	7337 €	+1,1 %	6953 €	-0,7 %	384 €
2023	7582 €	+3,3 %	7327 €	+5,4 %	255 €
2024	7817 €	+3,1 %	7412 €	1,2 %	405 €
muutos 2001–2024	+3236 €	+70,6 %	+3061 €	+70,4 %	

Kuva 10. Naisten ja miesten välinen palkka suhteutettuna eli ”naisten euro” 2001 – 2024 ⁵⁴

54 Syyskuussa 2024 naisten palkka oli 94,8 % miesten palkasta.

Taulukko 61: Miesten ja naisten välisen palkkaeron muodostuminen

tekijä	vaikutus palkkaeroon
Työuran pituus	
Miesten työurat ovat pidempiä kuin naisten. Naiset ovat toimineet professorin tehtävissä keskimäärin 10,2 vuotta ja miehet 14,3 vuotta. Regressioanalyysin mukaan jokainen kokemusvuosi nostaa palkkaa 71 euroa.	+291 euroa
Tieteenalakohtaiset erot	
Jäsenten palkka vaihtelee merkittävästi eri tieteenaloilla. Naisten osuus korostuu matalammin palkatuilla tieteenaloilla, miesten osuus puolestaan korkeammin palkatuilla tieteenaloilla.	+84 euroa
Henkilökohtainen palkkasopimus	
Henkilökohtaisiin sopimuksiin perustuvat palkat ovat YPJ-keskipalkkaa korkeampia. Naisten keskuudessa henkilökohtaisen palkkasopimuksen tehneiden osuus on 1,1 % ja miesten keskuudessa 3,3 %.	+30 euroa
Palkkaeroksi muodostuu miesten hyväksi	+405 euroa

3.7. Professorien sivutulot

toisen yliopiston maksamat palkkiot asiantuntija-lausunnoista vuonna 2024	palkkioita saaneiden osuus	keskiarvo ⁵⁵	mediaani
arvioinut professorin pätevyyttä	18 %	325 €	300 €
arvioinut dosentin arvonimen myöntämistä	15 %	878 €	800 €
toiminut väitöskirjan esitarkastajana	29 %	382 €	391 €
toiminut vastaväittäjänä	20 %	658 €	550 €

työsuhteen ulkopuoliset palkkiot	palkkioita saaneiden osuus	keskiarvo	mediaani
kirjoituspalkkiot työsuhteen ulkopuolelta vuonna 2024 (euromääräinen tieto käytettävissä 117 vastaajalta)	22 %	1693 €	350 €

55 Keskiarvoa ja mediaania laskettaessa aineisto rajattu suomalaisiin yliopistoihin ja tutkimuslaitoksiin.

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

www.professoriliitto.fi